శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯ ౧౯౬౩, జాన్యువరి; శుభకృత్తు - పుష్యము సంచిక ౭

విషయసూచిక



శ్రీ వివేకానంద స్వామి



'అఖిలవిభు శరణొందుము, యీ తఃణంబ యతనికృప నీకు ననుభావ్య మగును వత్స.'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯ } ౧౯౬౩ – జనవరి :: శుభకృత్తు – పుష్యము { సంచిక ౭

రామకృష్ణమఠ మిషనుల సర్వాధ్యక్ష

శ్రీ మన్మాధవానందస్వాముల సందేశము

ప్రాచ్యప్రతీచీ దేశీయులైన నా సోదర సోదరీమణులారా,

శ్రీ వివేకానందస్వాముల ప్రథమశతతమజయంతి మహోత్సవ మనెడి యీ విశిష్టసమయమున నా హృదయపూర్వకాభినందనములను మంగళాశంసలను మీ కందఱకును అందజేయుచున్నాను. అనుమతింతురు గాక! భువిపై స్వామిజి జీవించియుండిన దత్యల్పకాలమే ఐనను ఆ జీవితము నిండుగ ఆధ్యాత్మికసాక్షాత్కారములును ప్రాచీప్రతీచీఖండములలో వాని అఖండ ప్రచారనిర్వహణమును కలవు. ఈయుగమునే రూపొందించు సాక్షాత్కారాలు అవి.

ఆయన యువదశ దక్షిణేశ్వరమున గురుదేవుడగు శ్రీరామకృష్ణుని చరణచ్ఛాయలో గడచెను. శ్రీరామకృష్ణుడు సర్వకాలముల మానవులయు సర్వదేశముల మానవులయు, పరమోదాత్తలక్ష్యముల సిద్ధిక్షేత్రము. ఆయనను సేవించి, మానవునందలి దివ్యత్వమును సాక్షాత్కరించుకొనుటద్వారా "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ" అను అధ్యవసాయము స్వామికి అలవడెను. కావున భారతదేశ మాయనకు జన్మభూమి ఐనప్పటికిని, ఆయన జగమంతటికిని ఉమ్మడిసొమ్ము. ఆయనమీద భారతదేశమునకు ప్రత్యేకపుహక్కు ఏమియు లేదు. ప్రాచ్యమునందేమి పాశ్చాత్యమునందేమి ఆయన నిర్వర్తింప నెంచిన పని ఇది—మానవునందలి దివ్యత్వ

మనుగూర్చిన జ్ఞానమును సర్వమానవైక్యజ్ఞానమును మగవారియందును మహిళలందును మేలుకొల్పుట. ద్వేషకలహావిదీర్ణమైన యీ ప్రపంచమునకు శాంతిని కూర్పగలిగినది అజ్ఞానమొక్కటే — స్వామిజి పలుకు లివి — "భారతదేశము నాకు ప్రియ మనుట నిస్సంశయము. కాని నానాటికి నారూపు మఱింత ప్రసన్న మగుచున్నది. మనకు భారతదేశ మెంత? ఆంగ్లదేశ మేపాటి? అమెరికా ఎంత? మనము దేవుని దాసులము. ఆ దేవునే జ్ఞానహీనులు జీవుడని పేర్కొందురు".

"సాంఘికక్షేమమునకును రాజకీయ సుస్థితికిని పారమార్థికశ్రేయస్సునకును ఉన్న ఆధారము ఒక్కటే. ఏ దనగా 'నేనును నాసోదరుడును అభిన్నులము' అను నెఱుకయే. ఏదేశమునగాని ఏప్రజలోగాని, నిజ మిదే".

స్వామిజిసందేశము గంభీరమైనది. అందు శాస్త్రమును మతమును, యుక్తియు విశ్వాసమును, ఐహికమును పారమార్థికమును, నవీనమును ప్రాచీనమును, ప్రాచ్యమును పాశ్చాత్యమును ఏకీభవించిపోయినవి. వాని ఏకీభావము ఆయనలోనే మూర్తీభవించినది. మానవుని నాగరకతాచరిత్రమున నొక నూతనశకమును అంకురింపజేయుటకు వలసిన ఉరవడి నొసంగినది స్వామిజీవితమును స్వామిసందేశమునే.

తన దేశీయులకు ఆయన హెచ్చరిక — "లెండు, పాటుపడుడు, నిర్విరామముగ కృషి సల్పుడు, నవ యువ భారతదేశభవిష్యము మీకృషిపైనే ఆధారపడియున్నది" "సంకుచితాసూయలను ములిపివేసికొండి. 'అనేకములు'గ నుండు వాని మఱుగున 'ఏకము' ఉన్నది. అనాదికాలమునుండి మీకు సంక్రమించిన గొప్పలక్ష్యము అదే. ఆలక్ష్యము నాశ్రయింపుడు" "ఆసూత్రానుసారము విభిన్నజాతులును విభిన్నభాషలును, విభిన్నాచారములును గల భారతదేశమునుండి ఐక్యసంపన్నమహిమప్రజానీకమును రూపొందింపుడు. అందుకు కాలము పట్టినను అందుల ఫలితములు శాశ్వతములుగ నుండును. ఫలితముల 'వెలితపుకుల' కనియు అవి త్వరగ కలుగుట కనియు బలాత్కారమును వినియోగింపకుడు. బలాత్కృత ఫలితములు క్షణభంగురములగును. విభేదములను అభేదమున నిమిడ్చివేయుడు, ఇముడ్చునప్పుడు దేనికిగాని చేగి కల్గరాదు. ఏది నష్టమైపోయినను, దానివలకు దేశమునకు పేదతికమే, సత్తువలో తఱుగుదలయే. భారతదేశము ప్రాచీనకాలమున సాధించిన సిద్ధులను గుర్తించి గర్వింపుడు. మీ మాతృదేశమునకు గొప్ప భవిష్య మున్న దని నమ్ముడు. ఈ భువిని పుట్టిన అతిగర్వితులలో నే నొకడను, నాగర్వమునకు కారణము నా గొప్పతనము కాదు, నా పూర్వుల గొప్పతనము. అది నాకు బల మొసంగినది....భూరజమునుండి న న్నుద్ధరించినది....నావలె మీరును అందుకు గర్వింతురు గాక."

భారతదేశభవిష్యత్తునుగూర్చి స్వామి ఈలాగన్నారు. "అదిగో నా దేశమాత తనకు దైవ విహితమైన మహోజ్జ్వలవిధిని నిర్వహించుటకై గంభీరముగ అడుగులిడుచు ముందుకు నడచుచున్నది. భువినిగల యేశక్తియు నిక ఆమెను ఆపుటకు సమర్థము కాదు. లెండి, లెండి. సుదీర్ఘమైన నిశాకాలము గడచిపోవుచున్నది. పగటివేళ సమీపించుచున్నది కెరటము లేచినది, దాని పోటు నణంప గల దేదియు లేదు. ఇక నామె నిద్రింపబోదు, బాహ్యశక్తు లేవియు ఆమె పురోగమనము నిక నిరోధింపజాలవు. బ్రహ్మాండమైన భూతము లేచి నిలబడుచున్నది." స్వదేశీయుల కింకను ఆయన కావించిన బోధ:—"విశ్వాసము మీ యందు మీ కుండవలె. సోమరితనమును దులిపివేసికోవలె. మిమ్ము మీరు నమ్మవలె. నమ్మకున్న విమోచనము లేదు. విశ్వాసము బలము—ఇవే మనకు కావలసినవి......నిదురలోనున్న ఆత్మను తట్టుము, చూడు డది ఎట్లు మేల్కొనునో! శక్తి కల్గును, కీర్తి కల్గును, అన్ని మేలుములును కల్గును. త్యాగము లేనిదే ఏ ఘనకార్యమును నెఱవేఱదు, భోగములను విడువుము, వినోదముల నుజ్జగింపుము, మీ పేరును మీ ప్రతిష్ఠను మీ పదవిని — పేయేల, మీ ప్రాణములను సైతము సర్పింపుము — ఇనుపకండరములు ఉక్కు నరములు, ప్రయోజనము నేమాత్రమునైన - మరణము నెదుర్కొని యైన - నెఱవేర్చు రాక్షస సంకల్పము—ఇవే ప్రస్తుతము మన దేశమునకు కావలసినవి...... ఓ ధీరుడా,......సగర్వముగ చాట వోయి 'నేను భారతీయుడ' నని; 'ప్రతిభారతీయుడును నా సోదరు' డని; 'భారతభూమి నా మహోన్నతస్వర్గ' మని; 'భారతశ్రేయమే నాశ్రేయ'మని. రాత్రింబగళ్లు 'ఓ గౌరీశా, ఓ లోకమాతా, నాకు మగటిమి ననుగ్రహింపుము......నన్ను ధీరు నొనర్పు' డని ఆవృత్తిసేయుము ప్రార్థింపుము".

నేటి క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఈ బల - విశ్వాస - శక్తి - సమైక్యము దేశమునకు, ప్రత్యేకావశ్యకత కలదు.

ఈశతవార్షికోత్సవ సంవత్సరములో స్వామిజీ భావాల ప్రతిధ్వనులు ప్రమోగును. అవి అవిచ్ఛిన్నముగ మానవునకు సృజనాత్మక పారమార్థికవిద్య నొసగుచుండును, సఖ్యమును సామరస్యమును ఐక్యమును గల్గించు వినిశ్చయమును మానవులకును దేశములకును గల్గించును.

భారతదేశమును మేలుకొల్పి ప్రాక్పశ్చిమముల కైక్య మొనగూర్చిన ఆత్మస్వరూపియగు ఆ మహాస్వామి "ఆత్మనో మోక్షార్థమ్ జగద్ధితాయ చ" "తన మోక్షమునకును లోకహితమునకును" అను జీవనప్రదసూక్త్యనుసారము పాటుపడు ఉత్సాహమును, జీవించు ఉత్సాహమును మనకందఱకును ప్రసాదించును గాక.

బేలూరు మఠము,
జాన్యువరి 17, 1963.

(సం) స్వామి మాధవానంద,
రామకృష్ణమఠ మిషనుల సర్వాధ్యక్షులు.

శ్రీ వివేకానందాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రము*

శ్రీరామకృష్ణప్రియాయనమః
,, శ్రీరామకృష్ణభక్తాగ్రగణ్యాయనమః
,, శ్రీరామకృష్ణశక్త్యావేశపూర్ణాయనమః
,, [illegible] ంధ [illegible] ణ
రాయనమః
,, శ్రీరామకృష్ణమఠప్రతిష్ఠాత్రేనమ
,, శ్రీరామకృష్ణసేవాశ్రమస్థాపకాయనమః
,, శ్రీరామకృష్ణసుహృదేనమః
,, భువనేశ్వరీనందనాయనమః
,, విశ్వనాథదత్తాత్మజాయనమః
,, వీరేశ్వరాంశజన్మనేనమః
,, అఖండధారణాశక్తిమతేనమః
,, అఖండధ్యానసిద్ధాయనమః
,, కాళికాశక్త్యావేశపూర్ణాయనమః
,, సరస్వతీప్రసన్నాయనమః
,, సంకీర్తనప్రియాయనమః
,, సురూపాయనమః
,, సుందరవిగ్రహాయనమః
,, రాజీవలోచనాయనమః
,, భయద వృషభాశ్వ విజృమ్భణ నివారణ
దక్షాయనమః
,, నిర్భయాయనమః
,, అభయప్రదాయనమః
,, ఖేత్రీమహారాజపుత్రవరదాయనమః
,, నిరీహాయనమః
,, ఉపన్యాసకసార్వభౌమాయనమః
,, వేదాంతకేసరిణేనమః
,, గానానందితరామకృష్ణాయనమః

ఓం మధురస్వరాయనమః
,, దేశాటనకుశలాయనమః
,, కామినీకాంచనవిముఖాయనమః
,, అనేకసంస్థానాధీశపూజితచరణాయనమః
,, యోగినేనమః
,, ఛాయావద్దేహధారిణేనమః
,, యతిరాజాయనమః
,, వివేకానందసూరయేనమః
,, సచ్చిదానందస్వరూపాయనమః
,, స్వామినేనమః
,, దీనజనానురక్తాయనమః
,, జ్ఞానస్వరూపాయనమః
,, దయార్ద్రహృదయాయనమః
,, అపరశంకరాయనమః
,, బుద్ధావతారవిశేషజ్ఞాయనమః
,, జ్ఞానసిద్ధాయనమః
,, నరావతారాయనమః
,, సప్తర్షిమండలవాసినేనమః
,, నిరాడంబరాయనమః
,, బ్రహ్మానందభ్రాత్రేనమః
,, శారదానందభ్రాత్రేనమః
,, యోగానందభ్రాత్రేనమః
,, నిరంజనానందభ్రాత్రేనమః
,, అద్వైతానందభ్రాత్రేనమః
,, రామకృష్ణానందభ్రాత్రేనమః
,, త్రిగుణాతీతానందభ్రాత్రేనమః
,, ప్రేమానందభ్రాత్రేనమః
,, అద్భుతానందభ్రాత్రేనమః

* కాకినాడ - రామరావుపేట - ఉపనిషదాశ్రమ శ్రీరామకృష్ణసేవాసంఘమువారు సంకలించినది.

ఓం తురీయానందభ్రాత్రేనమః
,, సుబోధానందభ్రాత్రేనమః
,, శివానందభ్రాత్రేనమః
,, అఖండానందభ్రాత్రేనమః
,, విజ్ఞానానందభ్రాత్రేనమః
,, అభేదానందభ్రాత్రేనమః
,, నాగమహాశయప్రియాయనమః
,, గౌరీశచంద్రప్రియాయనమః
,, మహేంద్రగుప్తప్రియాయనమః
,, కవయేనమః
,, నిత్యసిద్ధాయనమః
,, రామనామసంకీర్తనప్రియాయనమః
,, విరజానందగురవేనమః
,, ప్రకాశానందగురవేనమః
,, నిర్భయానందగురవేనమః
,, నిత్యానందగురవేనమః
,, శుద్ధానందగురవేనమః
,, నిర్మలానందగురవేనమః
,, సదానందగురవేనమః
,, బోధానందగురవేనమః
,, ఆత్మానందగురవేనమః
,, విమలానందగురవేనమః
,, స్వరూపానందగురవేనమః
,, సురేశ్వరానందగురవేనమః
,, అచలానందగురవేనమః
,, సచ్చిదానందగురవేనమః
,, ధీరానందగురవేనమః
,, కళ్యాణానందగురవేనమః
,, సోమానందగురవేనమః

ఓం సత్యకామానందగురవేనమః
,, పరమానందగురవేనమః
,, నిశ్చయానందగురవేనమః
,, అళ్గియసింగగురవేనమః
,, వేంకటరంగరాయగురవేనమః
,, నంజుండరాయగురవేనమః
,, మానసపుత్రికాభూతనివేదితాయనమః
,, జోగినమాతృప్రియాయనమః
,, గోపాలమాతృప్రభావజ్ఞాయనమః
,, వివేకవైరాగ్యవిశుద్ధచిత్తాయనమః
,, రామకృష్ణభక్తానురక్తాయనమః
,, ప్రాక్పశ్చిమనరనారీశిష్యసేవితాయనమః
,, వివేకదానైకవినోదశీలాయనమః
,, ఆనందమూర్తయేనమః
,, స్వచ్ఛందతనుత్యాగినేనమః
,, దేశికేంద్రాయనమః
,, పరమాయనమః
,, ఆజన్మబ్రహ్మచారిణేనమః
,, పవిత్రాయనమః
,, విశ్వక్షేమవిధాత్రేనమః
,, స్త్రీజనాభివృద్ధిప్రేరకాయనమః
,, దేశభక్తిప్రపూరితాయనమః
,, పరార్థనిష్ఠితాయనమః
,, సర్వలోకసమ్మతాయనమః
,, సర్వలోకపూజితాయనమః
,, కీర్తివాంఛారహితాయనమః
,, శ్రీవివేకానందాయనమః
,, శ్రీబ్రహ్మానందగురవేనమః.

వీరయోగి

భార్గవ విద్యాదేవ కులపతి *

మనజాతిమతధర్మమానాభిమానముల్ మనశక్తిసంస్కారమహనీయగానముల్
ఘన ఘోర పాశ్చాత్య కబళితమ్మగువేళ జనియించె జగదేక జయవివేకజ్యోతి.

ఆ వివేకజ్యోతి ఆనందమహితమై జీవనానంతసంజీవనీసహితమై
పావనాఖండసంభావనావిహితమై కావించె భరతభూఖండకళ్యాణమ్ము.

ఒక మానవాకారయోగసామ్రాజ్యమ్ము ఒక జాతిపౌరుషాయుశ్శ్రీవిలాసమ్ము
ఒక వినిద్రితధర్మయోధశంఖారవము ఒక వివేకానందసోల్లాసవిహరణము.

ఆ మహాత్ముని వాక్కులందుకొని అద్భుత ప్రామాణ్యదీధితికి పారవశ్యముచెంది
సీమదొరలందఱును చేయెత్తి మ్రొక్కిరట వేమారు మనసు లర్పించి పూజించిరట.

శ్రీరామకృష్ణసంచితతపస్సారమ్ము భారతావనిపుణ్యఫలమహాకారమ్ము
కారుణ్యనిలయమ్ము కాంతిసంవలయమ్ము వీరయోగి వివేక విమల దేవాలయము.

తనవాక్కు జాతికంతటికి జీవమొసంగె, తనదృక్కు లోకమంతటికి వెల్గునొసంగె,
తనమాట వేదములు తరచిచూచిన బాట, తనచూపు తాపసుల తలపులెత్తినరూపు.

తాను నవయుగమందు ధర్మసంస్థాపకుఁడు, తాను వేదాకాశదర్శనగ్లారేఖ,
దీనపీడితజాతిదిగులు దీర్చుటకొఱకు మానవాకృతిదాల్చి మసలెనే దేవతయొ!

శోధించె శాస్త్రీయశుభరహోభాగములు, సాధించె వరతపస్సంపదామోదములు,
బోధించె జగతి కద్భుతమపూర్వముగాగ, వేధయై విలసిల్లె వివిదిషానందుండు.

కలుషపంకములోన గాఢాంధకారాన విలయవేళలలోన వెతఁజెందు ధర్మమ్ము
కలికాల కల్లోల గళబంధనమునుండి తొలగించె నతఁడు విద్యుత్పుంజమూర్తియై.

ధన్యుఁడై యోగి మూర్ధన్యుఁడై వేదాంత మాన్యమార్గముచూపె, మహనీయభావనా
విన్యాస సుశ్రీవివేకవిస్ఫూర్తి నా సన్న్యాసిసమ్రాట్టుచరణపీఠికి జయము.



* ఆశుకవికేసరి, శతావధానికులాగ్రణీత్యాదిబిరుదభూషణులు శ్రీ పి. వి. ఎల్. వి. ప్రసాదరావుగారు.

శ్రీ వివేకానందస్తుతి

విద్వాన్ శ్రీ బులుసు వేంకటేశ్వరులుగారు, ఎం. ఏ.

శ్రీరామకృష్ణశిష్యులలో రత్నము తత్త్వవిదులలో రత్నమునై
భారతగౌరవ మెవ్వఁడు నేరిమి భువి నిలిపె, నతని నే స్తుతియింతున్. ౧

అతఁడె నరేంద్రుఁడు, నిజముగ నతఁడే నిజనామసార్థకాగ్రేసరుఁడై,
క్షితిని బరివ్రాజకుఁ డయి, యతియై, పేరందె వివేకానందుఁ డనన్. ౨

నవయౌవన మగువయసున నవయక శృంగారకేళి, నవనీతహృదిన్
భవహర మగుజ్ఞానముఁ గని, చవిచూపెను దానిసత్యసారము జగతిన్. ౩

ఏఁడి వివేకానందుని కీడగు విజ్ఞాని త్యాగి? యిఁక నెందుండున్
పోఁడిమి నాతని కీడగు వాఁడును జ్ఞానంబు నందు వక్తృత్వమునన్? ౪

భారతతత్త్వజ్ఞాన మపారం బని, పరమసుఖము పండించెడి ది
వ్యారామం బని—చాటెను ధీరాగ్రణి యగుచు వివిధదేశములందున్. ౫

ఒక్కవివేకానందుఁడె నిక్కపువైరాగ్య మూని నిఖిలావనిలో
మిక్కుటమగు పేరందెను చక్కఁగ బోధించి నాఁటిజగతిని ధృతితో. ౬

భారతజాతికి నీతఁడె కీరితి గొని తెచ్చె, నితనికే ఋణపడియు
న్నారము మన మందఱమును, తీరుప యత్నింత మతనిదివ్యస్మృతిచే. ౭

వందనము లివె వివేకానందా, నందముగఁ గైకొనందగు భక్తి
స్యందననిష్యందము లానందాత్మక, నీకు నిత్తు నమ్రుఁడ నగుచున్. ౮



శ్రీ వివేకానందమరందబిందువులు (౧)

శ్రీ చిరంతనానందస్వాముల అనూక్తి

తత్త్వసారము

ప్రతి జీవియందును దేవత్వము గర్భితముగా నున్నది.

బాహ్యాంతర ప్రకృతి నంతయు నిరోధించి, యంతర్గతమగు నీ దేవత్వమును వ్యక్తము చేయుటయే జీవితపరమావధి.

ఇందులకై కర్మ భక్తి యోగ జ్ఞాన మార్గములలో నొక్కటిగాని, కొన్నిటినిగాని, యన్నిటినిగాని యవలంబించి—ముక్తుఁడవగుము.

ఇదియే మతసారము, తత్త్వసారము. వాదములు, సిద్ధాంతములు, గ్రంథములు, కర్మకలాపములు, దేవాలయములు, విధులు—నివన్నియుఁ గేవల మప్రధాన వివరములు.



శ్రీ వివేకానందస్వామిస్మృతి

శ్రీ పమిడికాల్వ చెంచు నరసింహశర్మగారు

''కన్నులు వాచిపోయినవిగా నినుఁజూడక చిట్టిబాబు, నీ
వెన్నఁడు వచ్చి నామదికి నింపుగఁ దీయని పాటఁబాడుచున్
దిన్నఁగ హర్షవార్ధి ననుఁ దేల్చెదవో యను నాసతోడ నా
యున్న తెఱం గెఱింగి యెటనుండితి వోయి, నరేంద్ర'', యంచుఁ బ్రీ
తి న్నినుఁ జేరఁ బిల్చు గురుదేవుని సత్కరుణన్ వివేకసం
పన్నత నొంది దుర్మతవివాదవిఖండనవాక్ప్రసారణా
భ్యున్నతి విశ్వమున్ గెలువ నోపితి; వీ వొక దైవమూర్తి నా
నెన్నుచు నిన్నుఁ గొల్చి తరియించిరి కాదె విదేశవాసులున్ ?॥ ౧

విశ్వనాథునివరమున విశ్వనాథ
సుతుఁడవై విశ్వజనహితమతి సతంబు
విశ్వసంచారివైన వీ రేశ్వరుఁడవు
కాని మానవమాత్రుఁడవే నరేంద్ర ?॥ ౨

విగ్రహార్చన మొదలుగ విశ్వరూప
దర్శనంబంత్యలక్ష్యమా దైవభక్తి
కనుచు వివిధప్రయోగసమన్వితముగఁ
దెల్పితివి మూఢులకు మంచి తెల్వి రాఁగ ॥ ౩

భారతదేశకీర్తియు నపారసనాతనధర్మవృత్తివి
ద్యారసికత్వసంపదల నారడివుచ్చిరి శ్వేతజాతు లం
చీరస మెత్తి తన్మతవిహీనగుణంబుల నెల్ల దుమ్మెత్తూ
ర్పారనుబోసి హైందవుల భావప్రశస్తి వెలుంగఁజేయవే ?॥ ౪

నాఁడు 'చికా'గ్పురంబున సనాతనధర్మమతప్రవక్తవై
యాడిన సూక్తులన్ విని మహాద్భుతహర్షపరీతచిత్తులై
వేడుక మీఱఁ బట్టణపు వీథుల నీ ప్రతిబింబచిత్రముల్
గోడల వ్రాసి యెల్లరును గొల్వరె 'భారతయోగి'నా నినున్ ?॥ ౫

బీరముఁ దక్కి నీ యెదుట భీరువులై మతబోధకాగ్రణుల్
నోరు మెదల్పలేక మదులన్ జెడ స్రుక్కడి నిల్చియుండ న
వ్వారల వాకె నెయ్యర నపారసనాతనధర్మవాక్సుధా
ధారలఁ దేర్చి వేగ సమతన్ వెలయింపవె సత్కృపామతిన్ ? ॥ ౬

త్యాగంబె యుత్తమ యోగంబుగా నెంచి
సన్న్యసించిన శుద్ధసాత్త్వికుండు
ధీరత్వమే నరు దివ్య నొనర్చు నన్
సూక్తి రూపించిన సూరివరుఁడు
స్వేచ్ఛయే మానవజీవితాశ్రయ మని
యుపదేశ మిడిన గురూత్తముండు
సమతయే శాశ్వతసౌఖ్యప్రదం బని
సభల ఘోషించిన సచ్చరితుఁడు

పరమతత్త్వార్థవిజ్ఞానపారగుండు
ఎవ్వఁ డన 'వివేకానందుఁడే' యటంచు
నిన్నుఁ బేర్కొని జగ మెల్ల సన్నుతించు
భవ్య గుణదీప, అపరశివస్వరూప ॥ ౭

శ్రుతిహితధర్మవర్తనలు చొప్పడె నీవలనన్ జగంబునన్,
మతి చెడి పల్కు నాస్తికుల మాటలు గాటికిఁ బోయె, సర్వది
క్తతుల వెలింగె హైందవమతస్థిరతేజము, భూనభంబులన్
ప్రతిరవముల్ ఘటించె ప్రతిపక్షభయంకరసింహగర్జనల్ ॥ ౮

తనకుఁ గడుఁగూర్చు పుత్రరత్నంబ వైన
నీ పలుకు దిగ్విదిక్కుల నెగడినపుడు
వలపు రూపొందినటు లయి భారతాంబ
ఎంత సంతస మందెనో యెవరి కెఱుక ॥ ౯



భారతపునర్నిర్మాణ విధాత - శ్రీ వివేకానందస్వామి

[సంపాదకీయము]

ఎనిమిదేండ్లకుపూర్వము మనము మాతృశ్రీ శతవార్షికోత్సవమును జరిపితిమి. ఒక మహా కార్యక్రమమును పూనుకొనుటకును నిర్వహించుటకును స్వామిజిని సమర్థునిగ జేసినది శ్రీ శారదా శ్రీరామకృష్ణులపరమానుగ్రహము. తనకును శ్రీశారదకును ఎట్టిభేదమును లే దని శ్రీరామకృష్ణుడు చెప్పుచుండెడివాడు. ఆయన తన శిష్యబృందము నిట వదలి యేగెను. ఆయననిర్యాణానంతరము శిష్యులు మిక్కిలి ఖిన్నులై యుండిరి. వారిని కలిపి నిలుపుటకు శ్రీశారదామణియే లేకుండిన, వారు ఎవరి దారిని వారు చీలిపోయి యుందురు. భువిని 'శ్రీరామకృష్ణమిషను' ఉండెడిది కాదు. వీరి నందఱిని కలిపి నిలిపినామె మాతృశ్రీ. శ్రీరామకృష్ణమిషను అవతరించుటకు కారణ మామెయనుగ్రహమే. శ్రీవివేకానందస్వామి భారతదేశమునను అమెరికాఖండమునను ఘన కార్యములను సత్కార్యములను చేయగలుగు టకు నిదాన మామె కృపయే.

చికాగోనగరమున రమ్యమగు మిచిగన్సర స్తీరమును అచటి బలకరవాతావరణమును గాంచితిమేని మద్రాసునగరము స్మరణకు వచ్చును. స్వామజి అమెరికాకు పోయి విశ్వ మతమహాసభలోనికి ప్రవేశమొందినది మద రాసునుండి బయలుదేఱియే. అచట ఆకూట మును చూచినవారికి స్వామిజియుపన్యాస గర్జనము మనస్సునకు వచ్చును. ఆ ఉపన్యాసము కదా మహోజ్జ్వలాంశముగ చరిత్రలో స్థిర పడినది! స్వామిజి విశ్వమతమహాసభలో తన ప్రారంభోపన్యాసమును చేయుటకు పూర్వము పాశ్చాత్త్యుల కుండిన అభిప్రాయ మిది — భారతదేశము మోటుప్రజలకు నివాసము. హిందుమతము పాతరకపు మతము, హిందు వులు విద్యావిజ్ఞానములు లేనివారు, అంధ విశ్వాసాలకుదాసులు. స్వామిజి లేచి 'అమె రికాసోదరసోదరీమణులారా' అని సంబోధిం చిన తత్క్షణమే పైనిచెప్పిన అపోహయు దురభి ప్రాయమును పటాపంచలై పోయెను. వారికి తెలిసినంతవఱకు వేఱు ఏ యుపన్యాసకుని నోటను ఈ సౌభ్రాత్రస్ఫురణము లేదు. ఇది వారిని సుదీర్ఘకాలము మంత్రముగ్ధులనుగా నొనర్చినది. స్వామిజీతోడి తమ సమాగమము లను స్మరించి బాష్పపూర్ణులగు వృద్ధ మహా జనులు అమెరికాలో ఈనాటికిని కల రని అటకు పోయివచ్చువారివలన తెలియుచున్నది. అట్టివారు అచటి రామకృష్ణవేదాంత కేంద్రముల కరుగుదెంచి ఆ కేంద్రముల కార్యక్రమములలో ఆసక్తితో పాల్గొనుచు స్వామిజి అమెరికాలో ఉండిన కాలపుస్మృతుల ననుభవించుచుందురు. శ్రీమాతృదేవి ఆశీర్వచనమే స్వామిజి పాశ్చాత్త్యదేశవిజయయాత్రను ఘటింపచేసిన దని పూర్వమే చెప్పితిమి. క్షత్రియమాతవలె

శారదామాత వేదాంతఖడ్గము నభిమంత్రించి ఈయగా, దానిని గొని స్వామిజి అమెరికాకు వెడలెను. ఆయన అచటికేగినది, అమెరికనులకు విద్యకఱపుటకు కాదు, వేదాంతమును పాశ్చాత్యదేశమున ప్రచారము చేయుటకును కాదు. విశ్వప్రజలదృష్టిని భారతీయులవంకకు మరల్చుటకు, ప్రపంచపటమున భారతదేశమున కర్హస్థానమేర్పఱచుటకాయన అచటి కేగెను. భారతదేశము వేయేండ్లు విదేశీయుల త్రొక్కిళ్లకు లోనై హీనిసదశయందుండినది. కుంగిపోయి యుండెను, కృశించి యుండెను, శక్తిహీనమై యుండెను. ఈ దౌర్బల్యమును భారతీయులు కొందఱు ఆధ్యాత్మిక శక్తి అని భ్రమించిరి. విశ్వప్రజలహృదయములలో భారతదేశమును గూర్చిన యొక సదభిప్రాయమును లేపుటకే స్వామిజి అమెరికా కేగినది. భారతదేశ మొక్కటే చిరంజీవముగ నుండవలె ననుట కాదు ఆయన ఆశయము. భారతదేశమునకు సమున్నతి కల్గకున్న విశ్వమునకు భవిష్యత్తే లేదనుట ఆయన గట్టి నమ్మకము. ఒక నూతనజగము నావిర్భవింపజేయుటకై, భారతపతాక నెత్తిపట్టుటకై స్వామి విశ్వమత మహాసభ కేగెను.

నేటి మనస్వాతంత్ర్యమునకు, మన దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు పునాదులువైచినది శ్రీస్వామిజియే. ఈవింతను పరికింపుడు — మనస్వామిజి ప్రచారముచేయబూనినది ఆధ్యాత్మికసందేశమును, కాని ఆంగ్లప్రభుత్వము వారికీయన విషయమై శంకలు కలిగినవి. ఈయన విప్లవకారుడనియు, మహాసమర్థుడనియు భావించి, ఈయన చనిన చోట్లనెల్ల ప్రభుత్వమువారు ఈయనను కనుపెట్టుచునే యుండిరి. ఈయన విప్లవకారుడనుట నిజమే, అఘటితఘటనాసమర్థుడనుటయు నిజమే, కాని ఆయనది మామూలు రకము కాదు. ఈసనాతనభారతభూమిలో ఆయన వెలిగించిన జ్యోతి దేశదాస్యశృంఖలల భస్మమొనర్చినది. కావున దేశస్వాతంత్ర్యమును సాధించిన నాయకుల కాయన అగ్రచరుడని మనకు స్పష్టమగుచున్నది. గాంధిమహాత్ముడు రాజకీయరంగములో పారమార్థికపరతను జొన్పినాడనుటయు రాజకీయ జీవితము నకుకూడ నీతిబద్ధతను ఒనగూర్చినాడనుటయు నిర్వివాదాంశములు కదా. మఱి తనకు ఆదారులను స్ఫురింపజేసినవారు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణులును శ్రీవివేకానందస్వామియునే అని ఆయనయే తెల్పియున్నాడు. స్వామిజి గొప్ప దేశభక్తుడే కాని ఆయన దేశభక్తి ప్రగాఢాధ్యాత్మికాసక్తినుండి ఉత్పతిల్లినదే.

ఆయన సంకల్పించిన ఆధ్యాత్మికకార్యప్రణాళిక ఏమి? — దానిస్వరూపమును సంక్షేపించి తెల్పెదము. పాశ్చాత్యుల కాయన బోధ "వివేకమార్గము ననుసరింపు" డని. ప్రాచ్యదేశీయుల కాయన ఉపదేశము: "మీరు అనుష్ఠింపవలసినది కర్మయోగము" అని. మన మెంతయు ఆధ్యాత్మికపరుల మని తలంచుకొనుచుంటిమి. మనసోదరులపట్ల మన బాధ్యతలను మన విధులను మనము మఱచితిమి. దేశప్రజలను లక్షింపక, వ్యష్ట్యభివృద్ధినే మన మభిలషించుచుంటిమి. అందుచే మనలో విభేదాలు పోటెక్కినవి. ఉమ్మడిప్రయోజనము కొఱకైనను సరే మన మైకమత్యము నలవఱచుకోలేకున్నాము. దేశైక్యభావము మనలో బొత్తిగా లేకుండినది. సామాన్య మానవుని దుఃస్థితిపట్ల మనకు సానుభూతి లేదాయె. మతాచారాల పేరట మనము చీలికలనే విభేదాలనే పాటించుచున్నాము. మన

సోదరులపట్ల మన మహిళలపట్ల మన నడవడి చాలఘోరముగ నున్నది. ఇదంతయు స్వామిజి కించుకేని సహ్యాము కాదు. మన దేశములో మతాచారాలపేరట ఆధ్యాత్మిక పరతపేరట మానవులపట్ల మానవులు ప్రవర్తించుచున్న ఘాతుకరీతులను తలంచుకొన్నప్పుడు స్వామిజి విలపించెను. మన సంఘజీవితమును చక్కబఱుపవలె ననుట స్వామిజి మొదటికోరిక. నిస్స్వార్థసేవ చేసి, శ్రమించి ఉన్నతి నందవలె నని స్వామి భారతీయులకు బోధించెను. ఉన్నతి, యావద్భారతదేశమునకును కలుగవలెను, లేకున్న పతనమే. స్వామిజి ఉపదేశించిన మంత్ర మిది : నీయభ్యున్నతిని తలపెట్టకముందే, భారతదేశమునకు సేవ చేయుము. ఆధ్యాత్మికముగ చూచినను భారతదేశమునకు ప్రశస్తి కలుగనిదే, నీవు నీకేమియు చేసికోలేవు. ప్రజలు ఒరులత్రొక్కిళ్లకు నలిగిపోవుచున్నంతకాలము, అవమానింపబడుచున్నంతకాలము, లెక్కకు మిక్కిలియైన వ్యాధులచే పీడింపబడుచున్నంతకాలము, భారతదేశమున కభ్యున్నతి ఎక్కడిది? కావున దేశనిర్మాణకార్యక్రమము జరూరై యుండెను. ఇదే స్వామిజి నేర్పిన పాఠము. భగవద్గీత తృతీయాధ్యాయప్రారంభమున అర్జునుడు శ్రీకృష్ణుని ఇట్లడిగెను: ''ఓ కేశవా, జ్ఞానమే కర్మమునకన్న మిన్న యనుట నీ తలంపగుచో ఘోరకర్మ మాచరింపు మని న న్నేల నియోగించుచున్నావు?'' అందులకు శ్రీకృష్ణుడు చెప్పిన జవాబు :— ''అనఘా, కర్మయోగమునకన్న జ్ఞానయోగము మిన్న యనుటకు సంశయము లేదు కాని, నీవు కర్మయోగమునకు మాత్రమే అర్హుడవు. కర్మయోగముద్వారానే నీవు దానికంటె పైమెట్టగు జ్ఞానయోగమున కధికారము గడింతువు'' అప్పటి అర్జును డే దశలో నుండెనో స్వామిజి అవతరించినప్పుడు భారతదేశ మా అవస్థలోనే యుండెను. దొంగసన్న్యాసులు కొల్లగనుండిరి. సోమరితనమునే భక్తి యని భ్రమించుచుండిరి. కావున స్వామి దేశీయులను మేలుకొల్పి ''బలశక్తిసంపన్నమగు దేశమును నిర్మింపు'' డని బోధించెను. ఆ బలము చేకూరిన పిమ్మటనే భారతదేశము ప్రపంచమునకు ఆధ్యాత్మికనాయకపీఠము నధిష్ఠింప వీ లగును.

అమెరికా మున్నగు పాశ్చాత్యదేశాలలో ప్రజలకు ఐహికసంపదలు సమృద్ధిగ నుండినవి. వారికి స్వామి ఇట్లనెను :— 'జీవితమునకు మఱొక వైపుకూడ ఉన్నది సుడీ. తిండి నిద్ర పెండ్లి బిడ్డలు వినోదాలు – అను ఇవి ఉన్నంత మాత్రముచేత మీకు జీవితపరిపూర్తి లేదు. దీనిచే మీ జీవితమునకు సమగ్రత కలుగదు. పారమార్థికజీవితము నభిలషింతురేని భారతదేశమువంకకు మరలుడు. పారమార్థికపరత అచ్చట ఉన్నది. పారమార్థికపరత అనగా గుడులలోని కేవల బాహ్యారాధన కాదు, ఎప్పుడో తోచినప్పుడు దేవుని నామములను పాడుట కాదు. మ తేమన, చూపును అంతర్ముఖము గావించుకొని ఆత్మతేజమును సాక్షాత్కరించుకొనుట. కావున పాశ్చాత్యులకు స్వామి ప్రసాదించినమంత్రము జ్ఞానయోగము. భారతీయుల కాయన ప్రసాదించిన మంత్రము కర్మయోగము. మన మీ రెంటిని గొని, ప్రక్కప్రక్కనిడి, వాని పరస్పరసంబంధమును పరికించిననే గాని స్వామిజిని అర్థము చేసికో లేము, ఆయన కార్యక్రమము మన కర్థము కాదు. దేశపునర్నిర్మాణకార్యమున స్వామిజి బోధించిన వేదాంతసూత్రముల అమలుపఱ

చుట మన కర్తవ్యము. దేశస్వాతంత్ర్యము సిద్ధించిన తర్వాత మనప్రభుత్వమువారు ఈ నిర్మాణకార్యక్రమమునే సాగించుచున్నా రనుట ముదావహము. పరరాజ్యముల విషయమున మనదేశప్రధానమంత్రి జవహర్లాల్ నెహ్రూ అనుసరించుచున్న నీతిలో వేదాంత హృదయము స్ఫురించుచున్నది. ఆధ్యాత్మిక రంగమున భారతదేశము అన్యదేశాల కేమి చేయవలెనో తెల్పినవాడు, శ్రీస్వామిజియే. ఆమార్గము ననుసరించి మనము మనదేశ ప్రతిష్ఠను వైభవమును కాపాడగలిగితిమేని మనకు మహోజ్జ్వలభవిష్యత్తు తప్పక కలదు. అనాదికాలమునుండి శ్రీరామకృష్ణ శ్రీవివేకానందులవఱకు అవిచ్ఛిన్నముగ వచ్చుచున్న మన ఋషులయు ద్రష్టలయు సంప్రదాయ ధనము సార్థక మగును. ఏ మహాశయములను మనకు బోధించుటకై స్వామిజి అవతరించెనో వానినిగాని, మనము నిర్వహింపవలసినదిగా ఆయన నిర్మించిన ప్రణాళికనుగాని—మనము మఱవరాదు. భారతదేశమునకై అట్టి గొప్ప ప్రణాళిక శ్రీస్వామిజి దివ్యచిత్తమున స్ఫురించినది ఈ మదరాసులోనే. మనము గుర్తించినను గుర్తింపకున్నను, సాగుచున్నది ఆక్రమమే. ఆ ప్రణాళికను అర్థముచేసికొని తెలిసి ఆచరణలో దానిని యథార్థాక్షరముగ నొనర్తుమేని అది మేలు. నిత్యాత్మరూపమున స్వామిజి సదా మనతోకూడియే యుండును, ఆయన కృపచే మనము ప్రజాసేవాదక్షులము కావలెనని కాంక్షింతము గాక, మన సనాతనధర్మమే శ్రీవివేకానందస్వామిలో మూర్తీభవించినది; "రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః" అనియు "కృష్ణం ధర్మం సనాతనమ్" అనియు కలదు గదా. ఆరాముడును ఆకృష్ణుడునే శ్రీరామకృష్ణునిలో నొక్కటై ఆయననుండి మరల శ్రీవివేకానందస్వామిలోని కవతరించి రన వచ్చు, సమరసజీవనులముగను ఆధ్యాత్మికపరులము గను మన ముంటిమేని, అదే శ్రీస్వామిజికి మన కావించు యథార్థారాధన మగును.

ఇహలోకమున జ్ఞానుల జీవిత వైఖరి - శ్రీ వివేకానందస్వామి

శ్రీ యతీశ్వరానందస్వామి

శ్రీరామకృష్ణుని శిష్యశ్రేణిలో అగ్రగణ్యుడైన శ్రీవివేకానందస్వామి తనఉపదేశముచేతను అనుష్ఠానముచేతను కఱపిన లక్ష్య మిది — 'మానవునిలో ఉన్న దేవుని ఆరాధించుట'. ఈ లక్ష్యమును మానవుల చిత్తములందు నెలకొల్పుటే స్వామిజి తనజీవితకర్తవ్యముగ పూనెను. "మొదట మనము దివ్యులము కావలెను, తర్వాతనే ఒరులకును దివ్యులగుటకు మనము తోడ్పడవలెను"—ఇదే స్వామిజి సందేశము, స్వామిజిసిద్ధాంతము. దౌర్జన్యపు త్రొక్కిళ్లకు గుఱియై నలిగిపోవుచున్న వారి దుఃస్థితిని గని తఱుగుకొనిపోవు గుండెతో స్వామిజి ఇట్లనెను—విశ్వమందలి సకలాత్మల సమవాయమే నేను విశ్వసించు దైవము. ఏజాతి వారైనను సరే దుర్జనులును రుగ్ణులును దరిద్రులును సైతము నాకు ఉపాస్యదైవములే. వారి నారాధించు నవకాశము నాకున్న జాలును, అందుకై ఎన్నిజన్మములైన నాకు కలుగును గాక. వేలకొలది దుఃఖాలు నాకు సంభవించు గాక." వరిష్ఠ జ్ఞానులలో తానొక డైన

శ్రీవివేకానందస్వామి జ్ఞానినిగూర్చి ఇట్లనెను— "జ్ఞాని పాటుపడునదెల్ల లోకహితముకొఱకే. అతనివాక్కు లోకమంగళమునే పల్కును, అతనిచేతులు లోకులకు మేలునే చేయును, మంగళభావములు మాత్రమే అతని మనస్సులోనికి వచ్చును. ఎచటి కేగినను అతనిసాన్నిధ్యము శుభప్రదము. అతడే విశ్వశ్రేయస్స్వరూపి. ఎంతటి దుర్జనుడైనను సరే, అట్టి జ్ఞానిసన్నిధానమునకు వచ్చునేని, యోగిగా మార్పొందును. ఆ జ్ఞాని మాటాడ నక్కఱ లేదు. అతనిసాన్నిధ్యము చాలును, మానవాశ్రేయము లొసంగ".

అట్టిజ్ఞానులు సకలమానవాళికిని సొంతము. జాతిమతవర్ణసీమలు వారికి లేవు. వారు భగవంతుని ప్రాపించినవారు. తామే భగవంతుడగనైన వారు. కావున ఎల్లర ఆత్మలతోను వారి కైక్యము గల్గియుండును. నైతికాధ్యాత్మికకల్లోలములు గల్గినప్పుడు, సంశయాజ్ఞానములు కమ్ముకొన్నప్పుడు, మనము అట్టిజ్ఞానుల స్మరింతము గాక, శ్రోత్రశక్తియు ఆసపాటును వెలుగును లభించును. వారు మనల నందఱ ఆశీర్వదింతురు గాక. వారిమార్గమునే అనుసరించి మనమును మనకు తగినంతగ సహచరులకు శుభంకరుల మగుదము గాక!



శ్రీ వివేకానందజీవితచరిత్రాధ్యేతలకు తొలినుడి

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

వివేకానందజీవితము వ్రాయుటకు మఱియొక వివేకానందుఁడు కావలయును. ఏలన, "వివేకానందుఁ డేమి యొనర్చెనో మఱియొక వివేకానందుఁ డుండిన గ్రహించియుండెడివాఁడు..." అని మహాసమాధి నొందుటకు ముందు స్వామియే తనలోఁ దా ననుకొనుచుండఁ బ్రేమానందుఁ డను సోదరశిష్యుఁడు వినియుండెను. తన సందేశమునుగూర్చి స్వామి యారీతినే మఱియొకప్పుడు, "ఈశరీర మేమైననేమి? జనులకుఁ బదునైదువందల సంవత్సరముల పర్యంత మాచరించుటకు వలయు సందేశము నొసఁగియున్నాను" అని వచించెను.

భారతదేశభక్తులలో వివేకానందస్వామినిఁ గూర్చి యెఱుఁగని వా రుండరు. భారతదేశభక్తులకేకాక, భారతవర్ష పునర్నిర్మాణకర్తలకెల్లరకును స్వామి మార్గదర్శకుఁడు. "నాదేశమున నొక కుక్కయైనను బస్తుపడియున్నంతవఱకు దాని కాహారమిడి రక్షించుటయే నా పరమధర్మము, ఇదియే నామతము; తద్భిన్నమంతయు నధర్మము, కృత్రిమధర్మము." "...సమస్తజీవస్వరూపుని, అద్వితీయుని,... విశేషము...నా యార్తనారాయణుని, నా దీననారాయణుని, సమస్తదేశీయుల కెల్లఁ బేదయగు నా భారతనారాయణుని,— నా యిష్టదేవత నర్చించుటకై యెన్నిజన్మములైన నెత్తెదనుగాక, ఎన్ని వేలబాధలనైన ననుభవింతునుగాక" యని ప్రకటించి, యన్నదాన విద్యాదాన జ్ఞానదానములచే నేఁ డఖండదేశసేవనేకాక, ప్రపంచసేవను సల్పుచున్న శ్రీ రామకృష్ణమఠ సేవాసంఘములను స్థాపించిన దేశభక్తాగ్రగణ్యుఁడు, విశ్వమానవప్రేమపూరితుఁడు, వివేకానందస్వామి.



నవభారతనిర్మాణంలో వివేకానందునిపాత్ర

శ్రీ పున్నావజ్ఝల సీతారామబ్రహ్మంగారు

ఒకనిని మహాపురుషు డని భజించడంగాని, ఏవో దోషా లారోపించి విమర్శించడంగాని ఈ రోజులలో కష్టమైన పని కాదు. రాజకీయాల ప్రభావంవల్ల నే డీపని సర్వసాధారణ మైంది. ఒకనియం దేదో కొంత విశేషం చూచి అతడు దేవుని అవతార మని పూజించడమో, ఒకానొక వైపరీత్యాన్ని గమనించి తృణీకరించడమో జనబాహుళ్యానికి పరిపాటి. పూజించేవారిని అనుసరించడానికి ప్రయత్నించనయినా ప్రయత్నించరు. పూజించడమే అనుసరించడ మనుకుంటారు. తృణీకరించేవారిని కరుణించరు. దురభిమానపూర్వకమైన భజనవల్లగాని, ద్వేషంతోకూడిన ఆక్షేపణవల్లగాని సద్యప్రయోజన మేమి కలిగినా, నిదానంమీద కలిగేది కీడే.

వివేకానందుడు మహాత్ము డని సర్టిఫికేటివ్వడం నా అభిప్రాయం కాదు. నవభారత నిర్మాణంలో అతడు నిర్వహించినపాత్ర నేను గ్రహించినది సవినయంగా మనవిచేయడమే నాపని.

ఆర్యావర్తచరిత్రలో క్రీస్తుశకం 19 వ శతాబ్దం ఉజ్జీవనయుగం. 1772 వ సంవత్సరంలో ప్రభవించిన రాజారామమోహన్ రాయ్ సర్వజనీనధర్మాన్ని, సమన్వయజీవిత దృక్పథాన్ని ప్రబోధిస్తూ, పైస్థాయిలో, క్రొత్త స్వరంలో చేసిన ఉపనిషద్గానంతో భారతజాతి కుండలినీశక్తి మేల్కొన్నది. భారతాత్మ చిరకాల తమోనిద్రనుంచి ప్రబుద్ధమై స్వస్వరూప సాక్షాత్కారం పొందసాగింది. జాతియందు నవజీవన మావిర్భవించి అంతరంగాన్ని, బాహ్యారంగాన్ని ఉన్మిషితం చేసింది. ధార్మిక, సారస్వత, కళారంగాలు క్రొత్తవెలుగుతో ప్రదీప్తమైనవి.

గడచిననూరేళ్లలో భారతావనియం దుద్భవించినంతమంది మహాత్ములు మరే ఒక్క శతాబ్దిలోను అవతరించినట్టు తోచదు. వారిలో కొందఱు ప్రాచీనార్యసంస్కృతిని పునరుద్ధరించడానికి పూనుకొన్నారు. మఱికొందఱు అసత్యంమీద, వంచనమీద ప్రతిష్ఠితములయిన ఆచారాలపైన, ప్రచారాలపైన, సంస్థలపైన, వ్యవస్థలపైన దాడిచేసి, సమాజాన్ని ఏకాత్మభావనపై స్థాపించడానికి సాహసించారు. వేఱు కొందఱు అన్యమతాలతో, ఆధునికవిజ్ఞానంతో, ఐహికజీవితంతో పరమార్థచింతకు సామరస్యాన్ని సాధించడానికి సమకట్టారు. వివేకానందుని జననకాలంనాటికి విద్యాధికవర్గజీవితం ఈవిధమైన ఆశయాలతో, ప్రబోధాలతో, కార్యకలాపాలతో ఉత్తేజితమై చకచకలాడుతున్నది.

యుగధర్మప్రభావం

వివేకానందుడే నూతనప్రభావానికి ప్రత్యక్షంగా వశుడయినాడు. ఈ సందర్భంలో అతడన్న మాట లివి: "వేదాంతము (ఉపనిషన్మతము) నం దతని (రామమోహనుని) శ్రద్ధ, అతనిమాతృదేశభక్తి, హిందువులతో సమానంగా ముసల్మానులను ఆలింగనం చేసుకొనే అతని ప్రేమాతిశయం న న్నాకర్షించినవి. ఈ విషయాలలో అతడు ప్రారంభించినపని నేను కొనసాగిస్తున్నట్టు భావిస్తున్నాను". వివేకానందుడు నవయుగధర్మాన్ని స్పష్టంగా గుర్తించాడు. నాటిఉద్యమనాయకులతో అతడు సన్నిహితసంబంధం పెట్టుకున్నాడు. అయితే, నవయుగధర్మస్రవంతి ఉత్తుంగతరంగితమై, గట్లను

కోసుకుంటూ, చెట్లను, ఇళ్లను కూలద్రోసుకుంటూ శరవేగంతో ప్రవహిస్తున్నట్లు అతడు భావించాడు. ప్రవాహవేగాన్ని కొంత నిరోధించక పోతే, మేలుకంటె కీడే ఎక్కువగా కలుగగల దని అభిప్రాయపడ్డాడు. గండ్లుపడకుండా గట్లను గట్టిపఱచడం, ఎత్తుచేయడం ముఖ్యమని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఈవిధంగా నాటి ప్రముఖులతో భేదించినందుకు అతడు యుగధర్మానికి అడ్డుతగులుతున్నట్టు కొందఱు సమకాలికు లభిప్రాయపడ్డారు. యుగధర్మాన్ని పెనుభూతంగా భ్రమించిన సంకుచితస్వభావులు వివేకానందుడు కాలదోషంపట్టి కూలిపోతున్న తమఆచారాలకు, బూజుపట్టి దుర్గంధంకొడుతున్న తమ ప్రాతభావాలకు సంజీవని పోయడాని కవతరించిన మహానుభావు డని ఆశించారు.

నేటికీ వివేకానందుని భక్తులలో పలువురు పరంపరాగతమైన హిందూసంఘవ్యవస్థలో మార్పులుకూడదనే వారే; మార్పు లనివార్యమయితే, వెనుకచూపుతో వేదకాలానికి వెళ్ల వలసిందే గాని, ముందుచూపుతో ఒక్క అడుగయినా వెయ్యరా దనే వారే; నిత్యజీవితంతో ప్రత్యక్షసంబంధం లేని తత్త్వవిచారమే మతమని భావించేవారే; జగత్తును మిథ్యగా నిరూపిస్తూ వర్ణవ్యవస్థను మాత్రం గట్టి సత్యంగా మన్నించే వారే; జీవితాన్ని పారమార్థికమని, వ్యావహారిక మని, తలనుమొండెంనుంచి వేఱుచేసినట్టు, రెండు తునకలుచేసి, వాటికి పరస్పరసంబంధం లే దనే వారే; ఏకంసత్ విప్రా బహుధా వదంతి అని ఉదాహరిస్తూ హిందూమత మొక్కటే భగవన్మత మని ఘోషించే వారే; కర్మకాండ మోక్షసాధనం కా దని చెబుతూ, తురీయాశ్రమంలోకూడా దానిని నిష్ఠగా అనుష్ఠించాలని పలికే వారే. గ్రుడ్డినమ్మకాలను, చాదస్తాలను పామరులకోసం పండితులుకూడా మన్నించా లనే వారే.

అపచారం, ఆత్మవంచన

ఈ భావాలకు, నమ్మకాలకు వివేకానందస్వామి ప్రాణప్రతిష్ఠ చేశాడనడం ఆమహనీయుని అపసవ్యంగా అర్థంచేసుకోనడమే; అతనికి అపచారం చెయ్యడమే; అంతకంటె ఎక్కువగా ఆత్మవంచన చేసుకోనడమే. ఈ అభిప్రాయాల నతడు పరిహసించినవాడే. "హిందువులు ఆఱుకోట్ల దేవుళ్లను పూజిస్తారు. చివరకు కుక్కచావు చస్తారు" అన్నా డతడు. "ఎక్కడ ఉన్నా రీ దేవుళ్లు?" అని ప్రశ్నించాడు. మతకర్మకాండను "కిండర్‌గార్టెన్ రెలిజిన్", "పసిపాపలమతం" అని పరిహసించాడు. మహిమాన్వితమైన హిందూసంఘంలో ఈ పసితనం తొలగి, ప్రాజ్ఞత కలిగినవారు మచ్చు కయినా కనబడ రేమి? ఎక్కడయినా కనబడితే వారికి జరిగే సత్కారం బహిష్కారమే. "అంధవిశ్వాసం మానవునికి శత్రువు. పరమతఅసహనంతో కూడిన స్వమతదురభిమానం అంతకంటె ఘోరం" అని అతడు మందలించాడు. దురదృష్టవశాన సంస్కర్తగా వివేకానందుడు పలికిన ప్రవచనాలు అతని గ్రంథాలలో కనబడేవే గాని మఱెక్కడా వినబడేవి కావు. ప్రాచీనభారతీయవైభవాన్ని స్మరించుకొని ఉత్తేజంతో అతడు చెప్పిన మాటలను ప్రస్తుతదుర్దశ కన్వయించి ప్రచారం చెయ్యడమే కనబడుతున్నది. ఈ వైపరీత్యానికి కారకు లెవరో, ప్రోత్సాహకు లెవరో, దీని నివారణకు బాధ్యత ఎవరిదో, బాధ్యులయినవారెంతవఱకు నివారిస్తున్నారో ఆ సర్వసాక్షి కే ఎఱుక!

అమెరికాలో శ్రీవివేకానందస్వామి

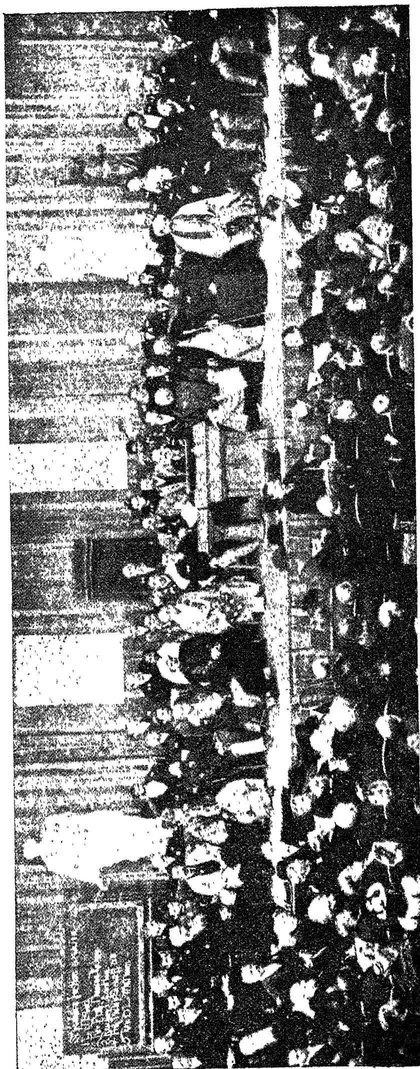
శ్రీ వివేకానందస్వామి అమెరికాకు బయలుదేఱినప్పుడు పసిఫిక్కు మార్గాన పర్యటించి దారిలో హాంగ్‌కాంగును క్యాంటనును జపానును చూచారు. మదరాసుభక్తులకు స్వామిజి వ్రాసిన లేఖవలన జపానుపురోగతి ఎంతగా ఆయన మెప్పొందినదో మన కించుక తెలియనగును.

ఉత్తరపసిఫిక్కుమార్గాన ఆయన వాన్కోరునొద్ద ఓడ దిగారు. అళగసింగపెరుమాళను భక్తునకు ఆయన "ఇచ్చట చలి చాల దుస్సహము. కప్పడాలు చాలక నేను చాల శ్రమపడినా" నని వ్రాసినారు. కానడాగుండ ఆయన చికాగోకు పోయారు. అచట ధనము ఖర్చుపడే రీతి వెఱగుగొలుపుతుంది. దానినిగూర్చి వ్రాస్తూ స్వామిజి ఈలా గన్నారు — "అమెరికావారికి ధనం అంటె నీళ్లతో సమానం. అంతగా ఖర్చు చేస్తారు వారు. భూమండలంలో ఏ దేశంవారికిన్నీ అందుబాటు కానంత హెచ్చుస్థాయిలో ఉండేటట్లుగా ఇక్కడ చట్టాలు ధరలను నిర్ణయిస్తాయి. మామూలుకూలివాడు దినానికి తొమ్మిది పదిరూపాయలు సంపాదిస్తాడు. అంతా ఖర్చు చేసి వేస్తాడు. బయలుదేఱ



శ్రీ వివేకానందస్వామి విశ్వమతమహాసభలో ఉండినతీరు—సెప్టెంబరు 1893

దానికి ముందుండిన "దూరపుకొండలనునుపు" లాంటి అభిప్రాయాలు మాసిపోయినవి. అసాధ్యాలను ఎదురుకొని పోరాడవలసిన పరిస్థితులలో ఉంటున్నాను. ఈ దేశంనుండి బయటపడుదాం, వెనుదిరిగి మాతృదేశం చేరిపోదా మన్న తలంపు నా కొక నూఱు పర్యాయములు కలిగినది. కాని,



విశ్వమత మహాసభ, చికాగో—1893

నా నిశ్చయాన్ని దృఢపఱచుకొన్నాను. అంతయు భగవదాజ్ఞ, దారి నాకగపడటం లేదు. భగవంతుడికి కనబడుతుంది. చచ్చినా, బ్రతికినా నేను ముందడుగు వేసితీఱవలసినదే."

తనఖర్చులు తగ్గించుకునేందుకై ఆయన బసను బోస్టనుకు మార్చుకొన్నారు. వెనుకడుగు వేయరాదనెడి తన సంకల్పానికి దైవం ఏవిధంగా తోడ్పడిందిన్నీ ఆయన ఆ జాబులోనే తెలిపారు. "బోస్టను సమీపంలో ఒకగ్రామమున ఒకవృద్ధాంగనఇంట అతిథినిగా ప్రస్తుతం ఉంటున్నాను. ఆమె పరిచయం నాకు రైలుబండిలో యాదృచ్ఛికంగా కలిగింది. వచ్చి తనతో ఉండవలసిందని ఆమె నన్ను ఆహ్వానించింది. ఆమెతో ఉన్నందువల్ల నా కొక లాభం, ఆమె కొక లాభం. దినాని కొక పౌను ప్రకారం అయ్యే ఖర్చు మిగలడం నాకు లాభం. ఇంటికి వచ్చిన వారి కొక వింతభారతీయుణ్ణి ప్రదర్శించగలగడం ఆమెకు లాభం. ఇక్కడ నాకు తప్పని బాధలు—వస్తులు, చలి, నా వింత దుస్తులు చూచి వీథివారుపట్టించే గేలి. కాని, అబ్బాయి, ఎంతో శ్రమపడనిదే ఘనకార్యాలేవీ నెఱవేఱవు."

స్వామి, ఆమెగృహమున ఉంటుండినప్పుడే ఆయనకు హార్వర్డువిశ్వవిద్యాలయప్రొఫెస్సరు జె. హెచ్. రైటుగారి పరిచయము కలిగినది. విశ్వమతమహాసభలోనికి స్వామిజికి ప్రవేశం సంపాదించిపెట్టేందుకు ఆ ప్రొఫెస్సరు సాధనభూతు డయ్యాడు.

థౌసన్డైలెండ్పార్కు-వద్ద శ్రీవివేకానందస్వామి

ఆపర్యాయం స్వామి అమెరికాలో దాదాపు మూడేండ్ల కాలం ఉండినారు. హిందూమతవిషయికములైన ఉపన్యాసాలు చేస్తూ పర్యటిస్తూ ఉండినారు. 1895 వ సంవత్సరపు వేసవిని ప్రగాఢసాధనలకొఱకున్నూ పఠనములకొఱకున్నూ కొందఱు శిష్యులు సెయింట్లారెన్సునది యొడ్డున ఉన్న థౌసన్డైలెండ్పార్కు (సహస్రద్వీపారామం) అనే ఏకాంతప్రదేశాన చేరుకొన్నారు. ఇన్స్పైర్డుటాక్స్ (దివ్యవాణి) అను పేర ఇప్పుడు ప్రశస్తినొంది ఉన్న పాఠాలను స్వామిజి చెప్పింది ఇక్కడే.

అమెరికాకు స్వామిజి మలిప్రయాణం

తే 20-6-1899 ది నాడు స్వామిజి రెండోసారి అమెరికాకు పోవడానికి బయలుదేఱారు. ఈసారి ఏడెన్ - సూయజ్ - లండన్లమీదుగా పొయ్యారు. ఆయనకు తోడుగా శ్రీ తురీయానందస్వాములున్నూ ఉండినారు. ఇద్దఱున్నూ న్యూయార్కు-కు చేరి లెగెట్టుదంపతుల గ్రామానికి పోయి "దివ్యానుమతి"ని నిరీక్షిస్తుండినారు. ఆ దంపతులు వీరికి భక్తులు. 1899 నొవెంబరులో స్వామి కాలిఫోర్నియాలో లోసేంజెలీసులోను పసదెనలోనుఉండినారు. లోసేంజెలీసుకున్నూ పసదెనకున్నూ నడిమి దూరము పదిమైళ్లు. ఇక్కడుండిన దినాలలో ప్రజలసప్రశ్రయప్రార్థనచే దినానికి ఒక ఉపన్యాసం చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఆయనకుండేది.



థౌసండై లెండ్పార్కు-లో శ్రీ వివేకానందస్వామి బసచేసిన భవనం. [ఎడమగాపైతట్టు కనిపించే కిటికి స్వామిజి గదిది. పైని వసారలో తనగదికి చేరుపైన కొసలో కూర్చుండి స్వామి పాఠాలు చెప్పే వారు. ఇప్పు డిది విడిదిగా న్యూయార్కు-రామకృష్ణ వివేకానందకేంద్రమువారి ఉపయోగంలో ఉంది].





పసదెనలో ఉంటున్న శ్రీ వివేకానందస్వామి—1900

పూర్వాచారపరాయణత్వం ఆధునికయుగ ధర్మం కానేరదు. పరంపరాగతమైన వ్యవస్థను సమర్థించడం నవభారతనిర్మాణం కాజాలదు. అంధప్రాయమైన అనుకరణ ఆధ్యాత్మికత ఎంత మాత్రమూ కాదు. యంత్రప్రాయమైన మత కర్మానుష్ఠానం మతం కానే కాదు. మౌఢ్యం సత్యం కాదు. గ్రుడ్డి నమ్మకాలు ధర్మాలు కావు. మార్పునకు విముఖత్వం అభ్యుదయ మెలా కాగలదు? ఆస్తికుడు మార్పులకు భయ పడవలసిన అవసర మేమిటి? వివేకానందుడు అభ్యుదయశక్తులకు ప్రాతినిధ్యం వహించినవాడే గాని, పసలేక కృశించి, నశించి పోతున్న వ్యవస్థలకు ప్రతినిధి కాలేదు. వివేకానందుని ప్రవచనాలలో స్థూలదృష్టికి పరస్పరవిరుద్ధంగా కనబడేవి కొన్ని ఉన్న మాట నిజమే. వాటికి కారణం నాడు ప్రాతక్రొత్తల సంఘర్షణఫలి తంగా ఏర్పడిన ఒడుదుడుకు పరిస్థితుల ప్రభా వమే. అప్పుడు తన ఉద్యమాని కవసరంగా అతడు ప్రదర్శించిన వాదతీవ్రతే అది. పాశ్చా త్యదేశాలలో అతడు చేసిన ఉపన్యాసాలలో ప్రగతి, హేతువిమర్శ, వైజ్ఞానికపరిశీలన ప్రబ లంగా ఉన్నవి; మాతృదేశంలో చేసిన ప్రసం గాలలో ఉత్తేజం, అభిమానం, ఆవేశం బలీ యంగా ఉన్నవి. పాశ్చాత్యదేశాలలో అతడు చేసినది బోధ. మనదేశంలో అతడు చేసినది ఉద్బోధ. ''విప్లవాత్మకమైన సంస్కరణలను ప్రస్తుతానికి కట్టిపెట్టు'' అనే భావం ఆత్మీయుల కతడు వ్రాసిన లేఖలలో మనకు స్పష్టంగా కన బడుతుంది. సమకాలికసంస్కర్తలను ఉద్దే శించి, ''స్వార్థరహితులు, ఉదారచరితులు, దేశభక్తిపరాయణులు. కాని, వారి దేశభక్తి పెడమార్గముపట్టింది. సంస్కరణరహస్యాన్ని వారు గుర్తించలేదు'' అన్నా డతడు. ''నీవు చేస్తున్నపని చెడ్డది. వెంటనే దానిని మాని వేయి అని చెప్పకు. నీవుచేస్తున్నపని మంచిదే. కాని, యింకా చాలా గొప్పపనులు చేయాలి అని చెబుతుండు. ఈ రెండు పద్ధతులకు గల భేదం దోమకు ఏనుగుకు ఉన్నంత'' అని స్వామీజీ హితవచనం.

వివేకానందుడు అతివాదులలో మితవాది; మితవాదులలో అతివాది. అతడు మానవమన స్తత్వాన్ని క్షుణ్ణంగా గ్రహించాడు. ఎంతటి స్వచ్ఛమైన సత్యమయినా, ఎంతటి ఉత్కృష్ట ధర్మ మయినా జనబాహుళ్యం గ్రహించి, ఆప్యాయతతో ఆదరించి, ఆచరించడంవల్లనే వాటికి సంఘంలో స్థానం లభించగలదు. సామాన్యప్రజల ఆచరణవీధిలోకి రాలేని ధర్మా లను తీవ్రరూపంలో ప్రచారం చేస్తూ, ప్రస్తుత విధానాలను ఖండించడంవల్ల కలిగే ఫలితం జనబాహుళ్యానికి దూరమైపోవడమే. అవి సంఘజీవితంలో పాదుకొనలేక గాలిలో తేలి పోవలసినవే. వేషభాషలలో సంస్కారం, నాజూకు ఎంతగానో కనబడుతుండనూ వచ్చు. హృదయసంకుచితత్వాన్ని, స్వమతదురభిమా నాన్ని, ప్రాచీనతయందలి మమత్వాన్ని విడనా డకపోనూ వచ్చు. బాహ్యజీవితం నాగరకమై నంత సులభంగా అంతరంగం నాగరకం కాజా లదు. కనుక తత్కాలవ్యవస్థను తీవ్రరూపంలో ఖండించే పక్షంలో అమృతసత్యాలయినా సరే, జనులకు గుటకపడవు. ఈ విషయంలో నిరక్ష రాస్యులకు, విద్యాధికులకు పెద్ద తేడా లేదు. వయఃపరిమితి అసలే లేదు. శారీరకంగా షష్టి పూర్తి దాటినవారిలో మతవిషయాలలో మానసికంగా మైనారిటీ దాటిన వా రెందఱో లేరు. మతజీవితంలో శైశవ, బాల్య, యౌవన, కౌమార, వార్ధకదశలు గలవా రెక్కడో చెదు

రుగా గాని లేరు. పుట్టినప్పటి దశకు చనిపోయే నాటిదశకు భేదం తెలుచు కనబడదు. కనుక ఉన్నస్థితిలోనుంచి ఉన్నతస్థితికి ప్రోత్సాహ పూర్వకంగా, క్రమక్రమంగా గొని పోవా లన డమే వివేకానందస్వామి విధానం.

జాతీయప్రబోధంలో రెండు దశలు

వివేకానందుని ఉద్యమపద్ధతి ప్రగతిశీలమైన సంస్కరణోద్యమానికి పూరకమే గాని మారకం కాదు. నవభారతనిర్మాణంలో రెండుదశలున్నవి: ఒకదశలో ఒకవిధమైన కృషి, మఱొకదశలో మఱొకవిధమైన కృషి ప్రాధాన్యం వహించవలసి ఉంది. స్వాతిశయంతో కూడిన కూపస్థమండూకవైఖరిని విడనాడడం, ఇతరదేశాలతో పోల్చి మనదేశపరిస్థితిని పరిశీలించడం, కాలగతిని గమనించడం, మనదోషాలను, వాటికారణాలను నివారించుకొనడం, ఇతరులలోని గుణవిశేషాలను గ్రహించడం, ఐహికాముష్మికాలలో దేనికీ కొరకాకుండా జాతిని నిర్వీర్యంచేస్తున్న జీవితవిధానాలకు స్వస్తి చెప్పడం — తొలిదశలో ప్రాబల్యంవహించవలసిఉన్నపని. జాతికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పూరించడం, ఆత్మగౌరవాన్ని తెలియజేయడం, అంతర్నిహితమైన ఆత్మశక్తిని జాగరితమొనర్చడం, మనవిశిష్టతను లోకానికి నిరూపించడం, స్వధర్మానుగుణంగా, స్వశక్తి ననుసరించి పురోగమించడం మలిదశలో ప్రాధాన్యం వహించవలసిన కృషి. ఈ ఉభయమార్గాల గమ్య మొకటే. వీటిలో మొదటిదానియందు రెండవది, రెండవదానియందు మొదటిది యిమిడియే ఉంది. ఈ రెండూ, పాళ్ల మార్పులతో ఎప్పుడూ అవసరమే. మొదటిదశలోని కృషి కొంతవఱకయినా జరిగితేనే కాని రెండవదశలోని కృషి సాధ్యం కాదు.

వివేకానందస్వామికి పూర్వం సుమారు అర్ధశతాబ్దికాలం పూర్వరంగంలో కృషి జరిగినది. వ్యక్తికిగాని, జాతికిగాని దోషాలనే పదేపదే చూపుతుండడంచేత నేనెందుకూ కొరగా ననే నిస్పృహ కలుగుతుంది. సుగుణా లన్నీ పరుల దగ్గఱనుంచి గ్రహించవలసిందే అన్న అభిప్రాయం బలపడితే పరాధీనతాభావం కలుగుతుంది. వ్యక్తివలె జాతికూడా ఇతరులనుంచి గ్రహించవలసిన దెంత ఉన్నా, తా నితరుల కివ్వవలసిందికూడా ఏదో ఉంటుంది. పరస్పరాశ్రయసూత్రం జగత్ప్రణాళికయందే విహితమై ఉన్నది. పరులనుంచి గ్రహించవలసినదికూడా అంతశ్శక్తి కొంత ఉన్నప్పుడే సాధ్యం. తన స్వభావవైశిష్ట్యాని కనుగుణంగానే అన్యప్రభావాలను గ్రహించాలి. అప్పుడే అవి పుష్టిదాయకాలు కాగలవు. స్వశక్తిని పూర్తిగ కోల్పోయినవానికి పరులసహాయం ఏ మేరకు, ఎంత కాలం ఉపకరించగలదు? భారతజాతి అంతశ్శక్తిని మేల్కొల్పడంలో, ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించడంలో, భారతజాతిఘనతను లోకానికి నిరూపించడంలో, మనజాతికి సభ్యజాతులమధ్య అగ్రస్థానం లభింపజేయడంలో వివేకానందస్వామి సాగించిన కృషి, సాధించిన విజయం అద్వితీయం. వివేకానందుడు చేసిన జాతీయ ప్రబోధం పరోక్షంగా రాజకీయచైతన్యాన్ని ప్రేరేపించి, అవ్యక్తంగా వందేమాతరం ఉద్యమానికి నాందిఅయిన దనడం క్లిష్టమైన అన్వయం కాదు.

ఉద్యమానికి ప్రాతిపదిక

ఒకవంక దేవునిపేరుతో, మతవేషంతో మూఢత్వం, భయం, అనైక్యం, అమానుషత్వం, అత్యాచారం, భావాలలో బానిసతనం అన్ని సంప్రదాయాలలోను,అన్ని దేశాలలోను దృఢంగా

నెలకొని ఉన్నవి. మఱొకవంక 18వ శతాబ్దపు వైజ్ఞానికపరిశోధనలఫలితంగా నాస్తిక, అజ్ఞేయ వాదాలు ప్రభంజనంవలె వీస్తూ ఆస్తిక్యాన్ని ఉఙ్మూతలూగించినవి. మతమౌఢ్యం ఈ వాదాలకు పుష్టికలిగిస్తున్నది. ఈ రెండు అపాయాలనుంచి ఒకేసారి మానవకోటిని రక్షింపగల ఉపాయ మొక్కటే. పాశ్చాత్యవిజ్ఞానపరంగా, ఆధునికతార్కికవిమర్శకు నిలబడగలవిధంగా మతాన్ని, మతావశ్యకతను, మతసత్యాలను, ఆత్మవస్తువును నిరూపించడం. ఈ నిరూపణ వివేకానందస్వామి ఉద్యమానికి ప్రాతిపదిక. ఈ నిరూపణలో అతడు ప్రదర్శించిన ప్రతిభ అనితరసాధ్యం. తరువాత తరువాత పలువురు అతని అడుగుజాడలలో నడవ యత్నించారు. వారిలో కొందఱి ప్రయత్నాలు వెఱ్ఱి తలలు వేసి, హాస్యాస్పదమై లక్ష్యానికే హాని చేసినవి. హిందువుల ఆచారాలు, నమ్మకాలు అన్నీ వైజ్ఞానికసత్యప్రతిష్ఠితము లని చూపడానికి కొందఱు ప్రయత్నించారు. శిఖయందు విద్యుచ్ఛక్తి కల దని, కనుక దానిని బహిర్గతం కానివ్వకుండా ముడివేయా లని, యజ్ఞోపవీతం దేహంలోని విద్యుచ్ఛక్తిని భద్రపఱుస్తుం దని, పంచములలో మలినతేజస్సు ఉంటుం దని, అందుచేత వారిని సమీపింపనివ్వకూడ దని బహిరంగంగా సభలలో ఘోషించడానికి కొందఱు తెగించారు.

సందేశ సారాంశం

వివేకానందస్వామిచేసిన మతస్వరూపనిరూపణలో యథార్థమైనమత మేదో, ఏది కాదో తెలిసికోదలచినవారికి తేటతెల్ల మయినది. అతనిసందేశంలో తఱచు సంస్మరించుకొనదగిన కొన్ని ముఖ్య సూక్తు లివి:

"దివ్యత్వం ప్రతిజీవునియందు గర్భితమై ఉంది. దానిని సువ్యక్తంచేయడమే జీవితగమ్యం. దీనిని కర్మచేతగాని, భక్తిచేతగాని, చిత్తవృత్తినిరోధంచేతగాని, వివేకంచేతగాని— ఏ ఉపాయంచేతనయినా, ఎన్ని ఉపాయాలచేతనయినా సాధించు. ఇదే మతం. సిద్ధాంతరాద్ధాంతాలు, నమ్మకాలు, నియమనిబంధనలు, ఆలయాలు, గ్రంథాలు, సంకేతాలు అప్రధానములు."

"మతసంప్రదాయంలో జన్మించడం మంచిదేగాని ఏనాటికీ సంప్రదాయాన్ని అతిక్రమించలేకపోవడం, సంప్రదాయబద్ధుడుగానే చనిపోవడం దౌర్భాగ్యమే."

"వేదాలు, బైబిల్, ఖొరాన్, తదితరమతగ్రంథాలు అనంతదివ్యగ్రంథంలోని పుటలు. ఇట్టి పుట లింకా ఎన్నో లిఖింపబడవలసి ఉన్నవి."

స్వామిజీ "కర్మయోగము", "భక్తియోగము", "రాజయోగము" "జ్ఞానయోగము"—ఒకలక్ష్యాన్ని పెక్కుమార్గాల సాధించవచ్చు నన్న సూక్తికి భాష్యం. బైబిలులోని కొన్ని మహావాక్యాల కతడు చేసిన మనోహరమైన వ్యాఖ్య, ఏసునాథునిగుఱించిన అతని పలుకులు—"నాదేసత్యము" అనుకొనేవారికి కనువిప్పు కలిగించి, "నాదిమాత్రమే కాదు సత్యము" అనే జిజ్ఞాసను పురికొల్పగలవు; సత్యమొక్కరి సొత్తు కా దని నిరూపింపగలవు. ప్రతిజాతి, ప్రతివ్యక్తి తనఅంతఃప్రకృతి కనుగుణంగా సత్యాన్ని గ్రహిస్తూ, జీవితవిధానాన్ని సరిదిద్దుకొంటూ, నిత్యవికాసంపొందుతూ పరులకు ఉపయోగపడుతుండా లని వివేకానందస్వామి హితవచనం.

స్వామి వివేకానందులు

శ్రీ పాటీలు తిమ్మారెడ్డిగారు, ఎం. ఏ.

"Swami Vivekananda, together with his brother disciples, founded the non-sectarian Ramakrishna Mission of Service. Rooted in the past and full of pride in India's prestige, Vivekananda was yet modern in his approach to life's problems and was a kind of bridge between the past of India and her present. He was a powerful orater and a graceful writer. He was a fine figure of a man, imposing, full of poise and dignity, sure of himself and his mission, and at the same time full of a dynamic and fiery energy and a passion to push India forward.

So Vivekananda thundered from Cape Comorine on the southern tip of India to the Himalayas, and he wore himself out in the process, dying in 1902 when he was thirty-nine years of age".—

—Jawaharlal's "The Discovery of India" *(Indian Edition, pp. 338-341)*

"స్వామి వివేకానందులు పాశ్చాత్యులకొఱకవతరించిన సాక్షాచ్ఛంకరభగవత్పాదులు".

—కవిసమ్రాట్ విశ్వనాథసత్యనారాయణ

(చిరంతనానందస్వాములవారికి వ్రాసిన లేఖలో)

"అదేమి చిత్రమో కాని సర్వసంగపరిత్యాగియైనను స్వామి భారతదేశముపై తనకుగల గాఢాభిమానమును పరిత్యజింపలేకపోయెను. సమకాలీనభారతీయదుస్థితిని గాంచిన స్వామి హృదయసాగరమును మంథరసహస్రము లొక్కపెట్టున మథించెను. ఆ కరుణాళువు నా దేశమున జన్మించిన కుక్కయేగాని, దానికికూడ వలయునంతటి యాహారము లభించుదాక నాకు విశ్రాంతి లేదని యుద్ఘోషించెను".

—ఆర్ష విద్యాభూషణ జటావల్లభుల పురుషోత్తము

(విజయవాడకళాశాలలో ఒసగిన యొకయుపన్యాసమునుండి)

"నేడును భక్తిశాస్త్రవేత్తలు భక్తిశాస్త్రప్రచారకులు పెక్కురున్నారు. కాని భక్తిశాస్త్రకారులుమాత్రము మరల నిద్దఱే. ఒకరు, మన మత మనాగరకులమతమని పాశ్చాత్యులు భావించుకాలముననే ఆపాశ్చాత్యులేర్పఱచినసభలోనే తక్కినమతములకంటె హిందూమత మెట్లు గొప్పదో నిరూపించి యావత్ప్రపంచమునకు దిగ్భ్రమ గల్పించిన మహనీయులు వివేకానందులు. రెండవవారు, తమయాకస్మికమరణముచే శ్రీవివేకానందులు భారతజాతిభుజస్కంధములపై నిలిపి పోయిన భారమును తాము వహింతు మని నడుముకట్టి యకుంఠితదీక్షతో నవిరళకృషి సాగించిన ధీరోదాత్తులు శ్రీరామతీర్థులు. ఒకరు పాశ్చాత్యసభ్యప్రపంచము నుద్బోధింప నవతరించిక శంకర భగవానులు కాగా రెండవవారు రామానుజదేశికులు..."

—పాటీలు తిమ్మారెడ్డి

(శ్రీరామతీర్థస్వాములవారి "భక్తియోగము"ను సమీక్షించుచు '57 లో వ్యాసకర్త వ్రాసిన వాక్యములు)

"ఇచటికి వచ్చు ముముక్షువులలో నరేంద్రునకు నరేంద్రుడే సాటి. వీరిలో నొకడు అష్టదళపద్మము, మఱియొకడు షోడశదళపద్మము నైనచో నరేంద్రుడు సహస్రదళపద్మము".

—శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస

(సోదరశిష్యులతో పరమహంసలు వివేకానందునిగూర్చి చేసిన ప్రశంస).

క్రీ॥ శ॥ 1875 సంవత్సరమున మధ్యప్రాంతము. రవి యస్తమింపని బ్రిటిషు మహాసామ్రాజ్యమున రెండవమహానగరమగు కలకత్తా యది. యాతాయాతజనసంకీర్ణమగు నొకరాచబాట ప్రక్క చేరి యొక క్రైస్తవ ప్రచారకుడు తనమతధర్మముల నుపన్యసించుచున్నాడు. సకలజనులు చెవులు దోరబెట్టుకొని వినుచున్నారు. ఇంతలో నాపాదిరీ జనమధ్యమున నొక శతఘ్ని ప్రేల్చెను. "మీరు మూర్ఖులు. కొయ్యబొమ్మను దేవు డనువాడు మూర్ఖుడు గాక మఱేమి? మీ విగ్రహము దేవుడైనచో నాచేతి కఱ్ఱతో పూజింతును. న న్నేమి చేయునో చేయు మనుడు" అని యాతడు దిశలుపరికించెను. శ్రోతలు వెలతెలపోయిరి. ఒండొరులమొగములు చూచుకొనిరి. ఎవ్వరికిని ఏమి చెప్పుటకును నోరాడలేదు. అంతలో పండ్రెండేండ్ల యీడు గల బాలుడొకడు ముందునకు వచ్చి "అయినచో నీకు దేవుడు లేడా?" యని యడిగెను. "లే కేమి? కాని యతడు మీ దేవునివలెవిగ్రహము కాడు" అని సగర్వముగ ప్రచారకుడు పలికెను. "అయినచో నే నాతని తిట్ట వచ్చును గదా? అపుడు మీ దేవు డేమి చేయును?" అని బాలకుడు ప్రశ్నించెను. ఇట్టి ప్రశ్న కెదురుచూడని పాదిరీ తికమకపడి మండిపడి చిందులు త్రొక్కుచు "నీవు చావగనే నిన్ను నరకాగ్నిలో త్రోయు" నని యఱచెను. మందహాససుందర వదనారవిందముతో త్రోణకక ఆబాలకుడు "ఆమాత్రముపని మావిగ్రహము చేయ జాలదని నీకు రుజు వేమి కలదు?" అని క్రమకంఠమున పలికెను. పాదిరీయొడలు కంపరమెత్తెను, చిఱుచెమటలు గ్రమ్మెను. తన విన్నబోయిన ముఖము గన్గొని ప్రజ లెల్ల చప్పటలు చరచి హసింప తలవాంచి యాపాదిరీ యెందో పోయెను.

ఆబాలకుని పేరు నరేంద్రుడు. నరేన్ అనుట ముద్దుపేరు. పెద్దయై ద్యావాపృథువులునిండి బోరుకొనగ నద్వైతవేదాంతపాంచజన్యమును పూరించి విశ్వమును పులకింపజేసిన తేజోమూర్తి, ఈశ్వరప్రేరితమహావక్త, స్వామివివేకానందులే ఆబాలమూర్తి. "ఐరోపాదేశీయులతో వ్యవహరించునపుడు మనము ముఖ్యముగా గమనింపవలసిన దాత్మగౌరవము. వ్యక్తుల ననుసరించి మనము వ్యవహరింపకుండుటచే మనలను వారు లోకువచేయుచుందురు. పరుల యెదుట మన పరువుమర్యాదలను కాపాడుకొనవలయును. లేనియెడల నవమానము పాలు కావలసివచ్చును". (వివేకానందచరిత్ర. పుట 179) అని యాయన యుద్బోధించెను మన మంచితనము నశక్తతగా నపార్థము చేసికొను వారి నెదిరింపనిదే వారి యాట కట్టదు. వారట్లే మఱింత విజృంభించుటకు మనమై తోడు పడినవార మగుదు మని స్వామి యూహ. "కేవలవేదాంతశ్లోకములు వల్లించుచు పరుల యాగడములకు తలయొగ్గకుము. సజ్జనులకడ పరమసజ్జనుడవై దుష్టులకడ వారికంటె వందరెట్లెక్కువ దుష్టుడవై మసలినగాని నేటికృతఘ్న

లోకము నీ మనుగడ నంగీకరింప'' దను సత్య మును గ్రహించినవారు స్వామివివేకానందులు.
(విశ్వనాథసత్యనారాయణగారి యుపన్యాసభాగము)

దుందుభినామసంవత్సర పుష్య బహుళసప్తమీ సోమవారము (1863 జనవరి 12) ఉదయము హస్తానక్షత్రయుక్త ధనుర్లగ్నమున నించుమించుగా 6 గం॥ 34 ని॥లకు (సూర్యోదయాత్పూర్వ మూఁడు నిముసములకు) భువనేశ్వరీవిశ్వనాథుల పున్నెములపంటగా స్వామి కలకత్తానగరమున జనన మందెను. తన ముప్పదితొమ్మిదవయేట శుభకృన్నామ సంవత్సర జ్యేష్ఠబహుళచతుర్దశీ శుక్రవారము (1-7-1902) నాడు, తానరుదెంచి నిర్వహింప వలసిన కార్యముల నెల్ల నిర్వహించి కృతకృత్యుడై స్వామి పరమేశ్వరునియం దైక్య మయ్యెను.

ప్రాచ్యపాశ్చాత్యాధ్యాత్మికవిజ్ఞానప్రవాహములకు స్వామి సంగమస్థానము. సమకాలీన భారతదేశమున సమస్తప్రజలు ముఖ్యముగా నిరుతెగలు. ఒకరు, మతశ్రద్ధమునకు దురర్థము సంఘటించి మతమును కేవలాచారములకు బానిసను జేసిన సనాతనధర్మపరాయణులు. రెండవ వారు, పాశ్చాత్యనాగరకతాశంపాచ్ఛటాప్రభావమున కనులు మిఱుమిట్లుగొని భారతీయసహజౌన్నత్యము నెఱుగ జాలక అంధానుకరణముగ పాశ్చాత్యులవెంట పఱచువారు. వీరే భారతజాతిపతనమునకు ముఖ్యకారణము. ఈ యిరుతెగలవారిని వివేకానందు డేవగించుకొనెను. దోషభూయిష్ఠములగు రెండుమార్గములను సంస్కరించి సమన్వయపథమున జాతిని నడిపించుటకు స్వామి మిక్కిలి పాటుపడెను. ''నాకు కావలసినది సజీవమతము. వంటయింటి మతము కా''దని స్వామి 'వక్కాణించెను. ''శాకాహారులుకూడ కొంచెము నీరుల్లి వెల్లుల్లులను తిన నిచ్ఛగింతురు. కాని హిందూశాస్త్రములు వానిని నిషేధించినవి. బ్రాహ్మణులకు వెల్లుల్లి తినుట పాపము. అవి తినువారు కులభ్రష్టు లగుదురు. కావున సదాచారనిష్ఠగల హిందువులు నీరుల్లి వెల్లుల్లులను విసర్జించి వానికిబదులు: ఆ రెంటికన్న గాఢమగు దుర్వాసన గల పరమచండాలపు ఇంగువను వాడుకొననారంభించిరి. అం దేమి దోషము గలదు? శాస్త్రములు వాని పే రెత్త లేదు గదా?'' (ప్రాచ్యము, పాశ్చాత్యము పుటలు. 89, 90) ఆచారములపేరిట జరుగు దురాచారములను స్వామి నిర్దాక్షిణ్యముగ ఖండించి యున్నాడు.

పాశ్చాత్యజాతుల వెంటపడి పరుగుతీయువారి నుద్దేశించి యి ట్లనుచున్నాడు. ''భౌతిక విజ్ఞానమున పాశ్చాత్యు లెట్టి ఘనత వహించినను పారమార్థికవిషయములలో వారి కింకను నక్షరాభ్యాసమే కాలేదు. భౌతికవిజ్ఞానము క్షణికసంపత్తిహేతువు. పరవిద్య శాశ్వత బ్రహ్మానందదాయకము. అమృతత్వ మనునది లే దనుకొన్నను ఆదర్శములుగా గ్రహింపబడిన ఆధ్యాత్మికాశయములచే కలుగు ననుభవము బహుసూక్ష్మము విశేషానందదాయకమునై యొప్పును. లౌకికచింతామాత్రమో, అర్పరాని తృష్ణను స్పర్థను పుట్టించి తుదకు వ్యక్తిని సంఘమునుగూడ నశింపజేయును.'' (వివేకానందలేఖావళి. 2-వ భా. పు 129) ''హిందువులయం దెన్నియో లోపములు కలవు.... ఆ బాధ్యత హిందూమతముది కానే కాదు. క్రైస్తవులు మాంత్రికురాండ్రను చంపి తగులబెట్టినబాధ్యత క్రైస్తవమతముదా?'' (హిందూమతము పుట 26) ఓ భారతీయులారా ఈమహా

ప్రమాదమును గుర్తింపుడు. పాశ్చాత్త్యానుకరణపిశాచము మిమ్మావహించియున్నది. మంచిసెబ్బరలు వివేకముచే విచక్షణచే ఖరారిక నెంతమాత్రము నిర్ణయించుకొనుటలేదు. పాశ్చాత్త్యులు - శ్వేతముఖులు కొనియాడిన భావము లెల్ల, ఆమోదించిన యాచారము లెల్ల మంచివి. ఇక వారికి రుచింపని వెల్ల వారు దూషించిన వెల్ల చెడ్డవి. మౌఢ్యమున కింతకంటె ప్రత్యక్షనిదర్శన మే ముండును? మనయాచారము లన్నియు రమణీయము లనుట లేదు. కాని అవి మూలబడవలయు ననుటకు పాశ్చాత్త్యుల నిరసనమే ప్రమాణ మన్నచో కా దనుట మన కర్తవ్యము.... ప్రస్తుతలేఖకునకు (స్వామికి) పాశ్చాత్త్యసమాజమునుగూర్చి కొంచెము ప్రత్యక్షజ్ఞానము కలదు. తన్మూలమున నాతనికి గలిగిన నిశ్చితాభిప్రాయ మే మన—ప్రధానగమనవిషయమునను గమ్యవిషయమునను ప్రాచ్యపాశ్చాత్త్య సమాజములనడుమ అపారమగు భేద ముండుటచే పాశ్చాత్త్యానుకరణమై యే సంప్రదాయము బయల్వెడలినను అది విఫలమైపోవును.'' (వివేకసూర్యోదయము, పుటలు 125, 126)

అల్పబుద్ధియగు నొక యువకుడు శ్రీరామకృష్ణుని సమక్షమున నెప్పుడును శాస్త్రములను నిందించువాడు. ఒకనా డాతడు గీతను విశేషముగా ప్రశంసించెను. అంతట శ్రీరామకృష్ణు డిట్లు వచించెను: ''చూచితిరా! ఎవరో ఐరోపా పండితుడు గీతను ప్రశంసించె ననుకొందును. కావున నీతడును ప్రశంసించినాడు'' అని.

భారతీయుల ఈ భావదాస్యమునకు కారణము వారికి సక్రమమగు విద్య లేకపోవుటయే. ''అన్యభాషలో అన్యులభావములను బట్టీపట్టి-వానిని మెదడునిండ దట్టించుకొని యే విశ్వవిద్యాలయబిరుదమో సంపాదించి విద్యావంతుల మనుకొనుచున్నారు. ఇదియా విద్య? మీ విద్యాగమ్య మేమి? గుమాస్తాగిరియో, లాయరుపదవియో, ఉత్తమపక్షము-మేజస్ట్రీటో? ఇంతే కదా? దానివలన మీకుగాని మీ దేశమునకుగాని యేమి పురుషార్థము? ... మన మెందులకును కొరగానివార మని వట్టియనామ తరువుల మని నేర్చుకొనియున్నాము. మనదేశమున మహనీయు లుద్భవించియుండి రని మన చదువు మన కెన్నడును బోధించిన పాపమున బోలేదు. సార్థకవిషయములు మన కెన్నడు బోధింపబడలేదు. ... ఐరోపాధీసంజాతమైన యే నాలుగుముక్కలో ముక్కున కంటించుకొని వాని నేకరువుపెట్టుచు యావదాత్మను ముప్పది రూకల గుమాస్తాపదవి కమ్ముకొని ... మీరిపుడు చేయుచున్న దేమి? మిమ్ములను మీ పుస్తకములను మీ గౌనులను మీ విశ్వవిద్యాలయబిరుదములను సమస్తమును ముంచివేయ జాలినంత నీరు సముద్రమున లేదా?'' (వి.సూ. పుటలు 80, 83, 135)

ఎన్నడును స్వామి సకలజనులు తనమాట తు చ తప్పకుండ అనుసరింపవలయునని కోరడు. ఆయన చేసినది సత్యాన్వేషణము సత్యప్రచారమే కాని సనాతనధర్మప్రచారముకాదు. ''ప్రతివానిని మనభావమున కే కట్టుపఱచియుంపవలె నని నియమము మనకు లేదు. ప్రతివానిని మనపద్ధతులనే అనుసరించి జీవింపు మని మన వ్యాఖ్యానమునే అంగీకరింపు మని బలాత్కరించుట పాపకృత్యము'' (హిం. మ. పుట 67) అని ఆయన పేర్కొన్నాడు.

అంధానుకరణ ముపజ్ఞకు కుఠారాఘాతము ఏ విషయమునైనను పూర్వాపరసందర్భములు,

ఔచితి పరిశీలింపక గ్రుడ్డిగా అనుసరింపరాదు. దేశకాలపాత్రముల ననుసరించి యొకచో గ్రాహ్యమగునది మఱొకచో పరిత్యాజ్యము కావచ్చును. దానికి వివేచన యావశ్యకము. ''గురువును పూజింపుము, సాక్షాద్భగవంతునిగా నారాధింపుము. కాని అంధప్రాయముగా వానిమాటల ననుసరింపకుము. పూర్ణగురుభక్తుడ వయ్యును నీ యాలోచన వీడకుము'' (వి. సూ. పు. 97) అని స్వామి ఉద్ఘోషించి యున్నాడు. ఎవ్వరిని కాని పరీక్షింపక విశ్వసింపరాదు. శ్రీరామకృష్ణవివేకానందులే పరస్పరము పరీక్షించుకొనిరి!!! 'వర్తకులు నాణెమును పరీక్షించునట్లు నన్ను పరీక్షింపుము. పూర్తిగా పరీక్షించిననే కాని నా మాటలు పూర్తిగ అంగీకరింపవలదు' అని రామకృష్ణుడొకప్పుడు వివేకానందునకు తెలిపెను. (శ్రీరామకృష్ణునిజీవితచరిత్ర, పుట 312)

తన దేశ మన్న స్వామి కెంత యభిమానమో దరిద్రనారాయణు లన్న నంత యభిమానము. 'నా దేశమున నొక కుక్క పస్తున్నను నేను స్వర్గమునుకూడ పరిత్యజించెదను. జనసామాన్యమును మన మలక్ష్యము చేసితిమి. వారిని త్రోసిపుచ్చితిమి. దానితో జాతిపతనమారంభమైనది. ప్రస్తుతము రాజకీయవ్యవస్థకంటె సామాన్యజనమునకు కూడు, గుడ్డ, విద్య ఇచ్చి ఉద్ధరింపనిచో మనజాతి వికాసమునకు వేఱొండు మార్గము లేదు' అని స్వామి పేర్కొన్నాడు. (శ్రీరామకృష్ణప్రభ. 19 సంపు. పు. 174) అభ్యుదయము నొందవలయు ననిన మీ కర్మకలాపమును గంగలో గలిపి సజీవదైవమును మానవదైవమును ప్రతిమానవరూపుని విశ్వమునందే కాక ప్రతివ్యక్తియందును వెలయు భగవంతుని ఆరాధింపుడు. ... కాశీయందును, బృందావనమందును గణగణ గంటలు మ్రోగుటకు లక్షలు వ్యయింపబడినవి. సజీవప్రత్యక్షదైవము తిండిలేక మలమలమాడుచున్నపు డేమి చేసితిరి? తోడిమానవులకు ప్రాణముమీదికి వచ్చినపుడు వా రేమియు చేయరు కాని బొంబాయిలోని బనియాలు (వైశ్యులు) నల్లులయోగక్షేమార్థము ఆసుపత్రులను కట్టించుచున్నారు. వెండిబంగారపు ప్రమాణములను (గోల్డ్ అండ్ సిల్వర్ స్టాండర్డ్సు) గూర్చిన చిక్కు లన్నియు నాకు తెలియవు. ఆమాటకు వచ్చిన నెవ్వరికిని తెలిసినట్లు కనబడదు. కాని సువర్ణప్రమాణము పేదలను మఱింత పేదలుగను ధనికులను మఱింత ధనికులుగను చేయుచుండుటమాత్రము స్పష్టము. సామ్యవాదమున లోపములు లేవని కాదు కాని, లేనిబావకంటె గ్రుడ్డిబావ మేలు కాబట్టి నేను సామ్యవాదిని (I am a socialist) ...మఱెందుకు గాకున్నను కేవల నవీన మనియైనను ఈమార్గ మవలంబించి చూతము గాక' అని స్వామి ఘోషించెను. (లేఖావళి, 2-వ భా. పు. 64-65, 107-108)

స్వామి గొప్పసంఘసంస్కర్త. ''మనసంఘమందలి మహాలోప మిది. దీనిని మనము తొలగించుకోవలయును. జాతీయభావముగల సంఘము నిర్మింపబడవలయు నన్నచో విద్య గఱపి జనసామాన్యమును లేవనెత్తవలెను. పుం డెచట నున్నదో మనసంఘసంస్కర్తలు చూడరు. విధవావివాహములమూలమున వారు మనసంఘము నుద్ధరింప దలతురు. సంఘసముద్ధరణము విధవలకు లభింపగల భర్తలసంఖ్యపై ఆధారపడియుండు ననియా మీయభిప్రాయము? దోషము మనసనాతనధర్మమున కంటగట్టి

దగదు....ఉన్న లోప మంతయు నిది - కుటీరమున నివసించు నిజమైన సమాజము, తన మానవత్వమును వ్యక్తిత్వమును గోల్పోయినది...పేదలు కోల్పోయిన వ్యక్తిత్వమును తిరిగి వారి కొసగవలయును. విగ్రహములు నిలుచునా నిలువవా, విధవలకు వలసినంతమంది భర్తలు దొరకుదురా లేదా, వర్ణవ్యవస్థ మంచిదా చెడ్డదా, ఇట్లు లేనిపోని సమస్యలతో తాపత్రయపడుట సంఘసంస్కరణమా? (వి. సూ. పుటలు 133-134) "హిందూదేశములోనున్న కొలదిమంది బ్రాహ్మణులకుమాత్రమే ధర్మాధికారమట. ఆచారములలో గల తత్త్వార్థము సంగ్రహముగా నిది - నేను పరిశుద్ధుడను, లోకమంతయు నశుద్ధ మనుట. ఘోరరాక్షసమతమిది.... చేతులను శుద్ధిచేసికొనుటకు గాను పంద్రెండుసార్లు మట్టిపైచి తోముకొనని యెడల పితరులు పదునాలుగు తరములవారా, అధోగతి పాలగువారు, ఇరువది నాలుగుతరములవారా?" జనాభాలో నాల్గవ వంతు తిండిలేక పస్తుండగా నీవిధమైన ధర్మసూక్ష్మములను రెండువేలయేండ్లనుండి చర్చించుచున్నారు.... బ్రాహ్మణునికంటె విద్య విశేషముగా చండాలునికే యావశ్యకము. బ్రాహ్మణపుత్రున కొక గురువు కావలసియున్నచో చండాలపుత్రునకు పదుగురు కావలసియున్నారు. కమ్మరవీథిలో సూదు లమ్మనేల?" (లేఖావళి 2-వ భా. పు. 67-69) ఇక భారతదేశ ముద్ధరింపబడవలయు నన్నచో సామాన్యజనులే దిక్కు. అగ్రవర్ణములు నేడు కేవలమృతప్రాయులు (The discovery of India, p. 340) అని స్వామి చాటెను. అట్లని స్వామికి బ్రాహ్మణవిద్వేషమని కొందఱు ప్రచారము చేసిరి. వారికి స్వామి యెట్టివాడో తెలియదు. 'తత్త్వబోధనలకు ముం దన్నపానములు సమకూర్చి జనసామాన్యస్థితిని బాగుచేయవలయును. ఇందులకై జనులలో విద్యావ్యాప్తి చేయు టత్యావశ్యకము. అట్లుచేయక బ్రాహ్మణులను పండితులను నిందింపరాదు. ఏలన భారతీయవిజ్ఞానఖనులగు వేదశాస్త్రములను నిలువబెట్టినవారు బ్రాహ్మణులే. వారు లేనిచో భారతసంస్కృతి ఈపాటి కంతరించియుండెడిది (వి. సూ. పు. 145)" అని స్వామి హెచ్చరించియున్నాడు. సమాజమునం దొక స్వార్థపరుడు స్వలాభాపేక్షతో గావించిన తప్పిదమునకై సమస్తసమాజమును నిందించుట బుద్ధిహీనత గాదా?

భారతోద్ధరణకు భారతస్వాతంత్ర్య మత్యావశ్యక మని స్వామి పదేపదే చెప్పినను సమకాలీనరాజకీయములను రాజకీయవేత్తలను తిరస్కరించెను (The discovery of India p. 339) 'రాజకీయమౌర్ఖ్యముతో నాకెట్టి సంబంధమును లేదు. రాజకీయమున నాకు లేశమును విశ్వాసము లేదు. ప్రపంచములో భగవంతుడు పరమార్థము - ఇవియే నా రాజకీయములు. మిగిలిన దంతయు చెత్త' అని స్వామి యొకలేఖయందు పేర్కొన్నాడు. (పుట 62) 'ధనికులకును కార్మికులకును నడుమ కక్షలను కార్పణ్యములను మాత్రము నీవు వెలువడజేయరాదు. ఈవిషయమున నీవు జాగరూకతతో మెలగవలయును. సంపన్న జాతులను దూషింపబోకుము' (పుట 192) అని స్వామి రాజకీయవేత్తల కుపదేశించుచున్నాడు. వర్గకలహమును ప్రోత్సహించుట జాతినిపతనావస్థకు మఱింత చేరువగా గొనిపోవుట యని స్వామి విశ్వాసము. జాత్యుద్ధరణమునకు వల

యునది సామరస్యము. జాతియందు పాదుకొని యున్న యనైక్యబాహుళ్యమునకు మఱొకటి జోడించుట స్వామికి ఎన్నటికిని ఇష్టము లేదు.

'చెన్నపురి కొఱకరిని బొంబాయి కొఱకరిని వెళ్లనిండు. లోకము అల్లల్లాడిపోవలయును. ఆహా! నావంటిరాక్షసు లిద్దఱుముగ్గురు దొరకినయెడల ప్రపంచము నుజ్జుగాతలూగించి వైచియుందును. కాని నేను ప్రస్తుతము నెమ్మదిగా నడువవలసియున్నది' (లేఖావళి, పుట 87) అని స్వామి యా వేదనపడినాడు. శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘముస్థాపించి స్వామి యెందఱు మహనీయులను తయారుచేసెను! 'హిందూవేదాంత కంఠీరవమూర్తి శ్రీ వివేకానందస్వామివారు తనపశ్చిమఖండ దిగ్విజయ యాత్రానంతరము భారతదేశసంచారంలో లాహోరు వచ్చి ఒక వారం ధర్మోపన్యాసాలు చేశారు. సనాతన ధర్మసభాపక్షంలో రాముడు (రామతీర్థ గోస్వామి) స్వామివారి ఉపన్యాసాలు కొన్ని ఏర్పాటుచేశాడు. శివకేశవులకువలె వారిదువురికి సమాగమం జరిగింది. వివేకానందస్వామివారి తోడి సమాగమం రామునిలోని వైరాగ్య దావానలానికి ఒకఝంఝూమారుతమై యుండవచ్చు. (రామతీర్థ జీవితోపదేశములు పుటలు, 88-89) తన ఆకస్మిక సాయుజ్యపదప్రాప్తిచే స్వామి భారతీయులపై వైచిపోయిన భారమును వహించి దీక్షతో పనిచేయ రామతీర్థస్వామి నడుముకట్టెను. కాని హిందూమత మేమి పాపము చేసికొన్నదోగాని దానిని నిస్సహాయ స్థితిలో వదలి మఱినాలుగేండ్లకే రామతీర్థ స్వామియు వివేకానందు ననుగమించెను.

క్రేళ్లుఱుకుచు వచ్చు గాంగఝరీతుల్యమగు మహోదాత్తవక్తృత్వవైభవము స్వామి కా జన్మసిద్ధము. విశ్వమతమహాసభయం దతి కష్టముపై స్వామికి మాటాడుట కైదు నిముసములు వ్యవధి యిచ్చిరి. కాని స్వామి సహజగంభీరవచోధోరణికి ముగ్ధులై కాలజ్ఞానము మఱచి గంటలతరబడి కూర్చుండి పోయిరి. అచట స్వామి కాంచిన ప్రశంసలు నిర్వహించిన ఉద్యమము జగద్విదితము. స్వామి యుపన్యాసానంతరము సభనుండి యీవలకువచ్చుచు నొక క్రైస్తవుడు "ఆమహనీయుని దేశీయులవద్దకా మన క్రైస్తవమతబోధకులనుబంపుట! వారే మనయొద్దకు పంపు టుచిత"మ్మని పేర్కొనెనని బీసెంటువనితామణి వ్రాసుచ్చెను. సరిగా నిట్లే స్వమతాభిమానపూరితమగు న్యూయార్క్ హెరాల్డు పత్రికకూడ వ్రాసెను. (వివేకానంద జీవితచరిత్ర, పుటలు 195-196).

విశ్వమతమహాసభవలన స్వామి యొక్క వాఙ్నేతృత్వము, నాల్గు ప్రసిద్ధయోగములను గూర్చిన స్వామిపుస్తకములవలన నాతని శాస్త్రవైపశ్చిత్యము, ప్రాచ్యము - పాశ్చాత్యము, కులము - సంస్కృతి - సామ్యవాదము, వివేకసూర్యోదయము మొదలగు గ్రంథములచే స్వామిసమన్వయమార్గము సకలజను లెఱుగుదురు. కాని స్వామిభావుకుడగు మహాకవి యని లోకమున కొందఱే యెఱుగుదురు. Let Syama Dance, The Song of Sanyasin వంటి యమరకృతులు స్వామిలేఖినినుండి వెలువడు నదృష్టమునకు నోచుకొన్నవి.

"భారతవర్షము నశించెనా ప్రపంచమందలి పారమార్థికత యంతయు నశించును; నైతిక పరిపూర్ణతయంతయు నశించును; దివ్యానంద సంధాయకమగు మతసానుభూతియంతయు నశిం

చును; ఆదర్శజీవనమంతయు నశించును. ... వత్సలారా, ధీరోదారులారా, సహృదయులారా, ఉజ్జ్వలదీక్షాదక్షులు కండు. ... ఉత్తిష్ఠత జాగ్రత ప్రాప్యవరా న్నిబోధత — లెండు మేల్కొనుడు. పరమపదప్రాప్తి పర్యంతము నాగవల దని వేదము లుద్ఘోషించుచున్నవి. లెండు, లెండు. దీర్ఘనిశీథము పటాపంచ లగుచున్నది. ఉత్సాహతరంగము బయల్వెడలినది. ... ఘనకార్యములు జరుగవలసియున్నవి. భావిభాగ్యోదయముతో పోల్చిచూచినచో నీ యల్పవిజయ మే పాటిది? నమ్ముడు, నామాట. భారతదేశ ముద్ధరింపబడి తీరును. ... ఆనందింపుడు, ఆధ్యాత్మికవాహిని బయల్వెడలినది. అపారము అప్రతిహతము సర్వాప్లావమునై యీ దివ్యవాహిని భారతభూమిపై ప్రవహించుట నాకు ప్రత్యక్షమై కాన్పించుచున్నది. ... వత్సలారా, ముందంజవేయుడు. లోకమునకంతకును వికాస మత్యావశ్యకమై యున్నది. దానికై లోకము వేచియున్నది. భారతదేశమున నే ఆ వికాసము జ్ఞానతేజము కలదు. ... అలసత గతించుచున్నది. మనభారతాంబ తన దీర్ఘనిద్రనుండి మేల్కాంచుచున్నది. అంధులు కన జాలకుందురు గాక. కుత్సితమతులు కన నొల్లకుందురుగాక! ఆమె నెవ్వరు నిక ప్రతిఘటింపజాలరు. మనభారతమాత మరల నిద్రపోబోదు. ఏ బాహ్యశక్తియు నామె నిక నిరోధింపజాలదు. అఖండభారతశక్తి విజృంభించుచున్నది. ... ఓ వీరభారతపుత్రా, ధైర్యము వీడకుము. నేను భారతీయుడ నని గర్వింపుము. ... కటిమాత్రవస్త్రధారివగు నీవును ఇట్లు ఘోషింపుము — 'భారతీయుడు నా సోదరుడు, భారతీయుడు నా ప్రాణము. భారతీయ దేవతలే నా దేవతలు. భారతీయసంఘము నా బాల్యడోలిక, యౌవననందనవనము, వార్ధకవారణాసి.' సోదరా, ఇట్లు చాటుము — 'భారతభూమి నామహోన్నతస్వర్గము. భారతశ్రేయమే నా శ్రేయము.' అహర్నిశ మిట్లు ప్రార్థింపుము — ఓ మహేశ్వరా, ఓ లోకేశ్వరీ, నాకు మానవత్వమును ప్రసాదింపుడు. నా దౌర్బల్యము తొలగింపుడు. నన్ను ధీరు నొనర్పుడు.'' (వి. సూ. పుటలు 142-145, 140) ఓహో! ఎంతటి యుద్వేగకరములు, ఎంతటివిశ్వాసపూరితములు, ఎంతటిప్రగాఢజాతీయాభిమానబంధురములు. భారతీయసంబంధిశబ్దము తనహృదయఫలకముపై కాలూదినంతమాత్రమున స్వామి లేఖిని మహోగ్రతాండవము సేయును.

నలువదికోట్లమంది భారతీయులు నలువది శతాబ్దములలో చేయజాలని మహత్తరకార్యమును ఒక్కస్వామి నలువదిశరత్తులైనచూడకమునుపే నిర్వహించి లోకము నాశ్చర్యచకితము గావించియున్నాడు. గమ్యముచేరుటకు మన మిపుడు క్రొత్తగా డొంకదారులు వెదికి కొనవవసరము లేదు. స్వామి నిర్మించిన మహత్తరఘంటాపథము నాశ్రయించినచో నది మానవజీవనపరమగమ్యమును చేర్చి తీరు ననుట నిస్సంశయము.

ఆహా! స్వామి యెంత దర్శనీయుడు. ఉన్నతఫాలము, ఆకర్ణాంతాయతనేత్రయుగళి, కొట్టవచ్చిన ట్లున్న నాసిక, వదనమండలము నావరించిన గాంభీర్యము, లోకాలోకములయందలి సర్వవిషయముల నలవోకగా నాకళించుకొనగల దృష్టితైక్ష్ణ్యము, ఆజానుబాహుత, ఉత్తుంగ

భుజత, వ్యూఢోరస్కత — దర్శనమాత్రముననే ఎట్టినాస్తికనికరములనైనను లలాటతలమున జేర్పక మానవు.

ఇట్టిసుపుత్రుని గన్న భారతమాత యేమి పున్నెములు నోచుకొన్నదో! పురాణమహర్షులుద్భవించిన భారతదేశమున, వివేకానందుని వంటి మహనీయమహామూర్త్యావిర్భావము జరిగిన భరతఖండమున జన్మింపనోచుకొనిన మన యదృష్ట మెంత దొడ్డదో!



వారలు, విశేషాలు

సెయింట్ లూయీ వేదాంతసొసైటివారి కార్యక్రమ నివేదిక

ఏప్రిలు 1961 నుండి మార్చి 1962 వఱకు

ఈసొసైటి కార్యనిర్వాహకులు శ్రీసత్ప్రకాశానందస్వాములు. జరిగిన భానువారపూజలు మొత్తము నలభైఐదు. ఎండ ఋతువులో ఆఱువారాలపాటు మామూలు పూజలు ఆపి పెట్టబడినవి. కాని వేదాంతవిద్యార్థులు ధ్యానప్రార్థనల కొఱకున్నూ స్వామి ఉపన్యాసాలను వినుటకున్నూ నియతవేళలలో సమావేశమౌతుండినారు. మంగళవారాల సాయంవేళలలో స్వామి ధ్యానము జరిపి, శ్రీమద్భాగవతమున పదునొకండవ అధ్యాయము వివరించి చెప్తూఉండినారు. క్రొత్తసంవత్సరప్రారంభాన స్వామి భగవద్గీతను ప్రారంభించారు. జరిగిన మంగళవారాల సమావేశాలు మొత్తము నలభైఆఱు. సొసైటిమండపంలో స్వామి రెండు ప్రత్యేకసమావేశాలు జరిపారు. మతచర్చలకై వచ్చిన ప్రెస్బిటేరియను చర్చిల యువకులకుగానున్నూ పెద్దలకుగానున్నూ జరిగిన మొదటి సమావేశంలో, వా రడిగిన ఇరవైనాలుగు లిఖితప్రశ్నలకు స్వామి సమాధానం చెప్పారు. రెండవసమావేశము జెన్నింగ్సుహైస్కూలు 12-వ గ్రేడు విద్యార్థులకుగాను. రికార్డుచేయబడ్డ స్వామి ప్రసంగాన్ని విని వా రడిగిన ప్రశ్నలకు స్వామి సమాధానాలు చెప్పారు. ఈ సంవత్సరంలో ఇక్కడికి శ్రీ ప్రభవానందస్వాములున్నూ, శ్రీ శాంతస్వరూపానందస్వాములున్నూ, శ్రీ శ్రద్ధానందస్వాములున్నూ చెఱి ఒకసారి విచ్చేశారు. ఒక్కొక్కరు విచ్చేసినప్పుడున్నూ ప్రత్యేకమైనవిందు, ఒక ప్రత్యేక సభయున్నూ జరుపబడింది. విచ్చేసిన స్వామి, ఉపన్యసించి, శ్రోత లడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పారు. శ్రీకృష్ణ - బుద్ధ - శంకర - శ్రీరామకృష్ణ - మాతృదేవి - వివేకానంద - బ్రహ్మానంద ప్రముఖుల జయంతులప్పుడున్నూ, క్రిస్మసు ఈస్టరు సందర్భాలలోను ప్రత్యేకపూజారాధనలు జరుపబడినవి. శ్రీరామకృష్ణుని జయంతి

నాడు మాత్రము భక్తులకు భారతదేశీయమైన విందు పెట్టబడింది.

శ్రీ సత్ప్రకాశానందస్వాములు న్యూయార్కుకు బోస్టనుకు ప్రావిడెన్సుకు పోయి అచట వేదాంత కేంద్రాలలో ఉపన్యాసాలు చేసి, శ్రీ అశోకానందస్వామివారి ఆధ్వర్యాన శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో వేదాంతకాన్వెంటులో జరిగిన ఉత్సవంలో అచటిప్రసంగాలలో పాల్గొన్నారు.

ఈ సంవత్సరకాలంలో యునైటెడ్ స్టేట్సులో పలుతావులనుండిన్ని వేఱుచోట్లనుండిన్ని దాదాపు నలభైమంది అతిథులు సొసైటీకివచ్చి, స్వామివారిని దర్శించి, పూజాకలాపాలలో పాల్గొన్నారు.

సొసైటీసభ్యులు సొసైటీగ్రంథాలయంలోని గ్రంథాలను చక్కగా వినియోగించుకొన్నారు.

శ్రీవివేకానందస్వాముల శతతమ జయంతి మహోత్సవం

ఈ మహోత్సవనిర్వహణకై ఒక కమిటి ఏర్పఱుపబడింది. శ్రీ వివేకానందస్వాముల జీవితసంక్షేపం చేర్చి శ్రీనిఖిలానందస్వాములు సంకలించిన దాదాపు రెండువందల గ్రంథాలు స్వామిజివి విశ్వవిద్యాలయాలకు కళాశాలలకు గ్రంథాలయాలకు అందజేయడం మహోత్సవ ప్రణాళికలో ఒకపనిగాచేర్పబడింది. స్వామిజీ విషయికంగా కళాశాలవిద్యార్థులకు వ్యాస రచనలో పోటీ జరిపి వరిష్ఠవ్యాసానికి నూఱు డాలర్ల బహుమతి ఇచ్చేటట్లు తీర్మానింపబడింది.

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు - 4

క్రైస్తు జయంతి

తే 24-12-1962 ది నాడు సాయంకాలం 7 గంటలప్పుడు మఠమండపంలో చక్కగా అలంకరింపబడ్డ క్రైస్తుచిత్రపటం ఎదుట, దీపాలంకరణలున్నూ బహువిధోపహారాలున్నూ అమర్చి సమావిష్టులైన భక్తులసదస్సులో మద్రాసు లెజిస్లేటివు కౌన్సిలుఛేర్మెను డాక్టరు పి. వి. చెరియనుగారు జీససుక్రైస్తుజీవితసందేశాలను గుఱించి ఉపన్యసించి నైరృతిభారతమున అతి ప్రాచీనకాలంనుండి అవిచ్ఛిన్నంగా సాగుతూవస్తూన్న తమసంప్రదాయాల విశేషాలను ప్రస్తుతించారు.



ఆంధ్రలో వివేకానంద శతజయంత్యుత్సవ సన్నాహాలు

వివిధ జిల్లాలలో సమితుల ఏర్పాట్లు

విశాఖపట్టణం జిల్లా

స్వామి వివేకానంద శతజయంతి మహోత్సవ సమితి' పేరుక్రింద విశాఖజిల్లాలో శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం, ఎమ్. ఎ; బి. యల్; యమ్. ఎల్. ఎ. గారి అధ్యక్షతన జిల్లాసమితి ఏర్పాటయింది. జిల్లాలోని వివిధ నగరాలకు, గ్రామాలకు చెందిన దాదాపు 90 మంది ప్రముఖులు డిసెంబరు 30 వ తేదీన విశాఖపట్నంలో డాక్టర్ బెండపూడి పేరాజుగారి గృహంలో సమావేశమై, 17-1-63 నుంచి 31-1-63 వరకు, వివేకానంద జయంత్యుత్సవములు జరిపి, కన్యాకుమారిలోని వివేకానంద శైలముపై

శ్రీ స్వామివారి కాంశ్య విగ్రహ ప్రతిష్ఠ నిమిత్తమై నిధులు సేకరించుటకు, ఈ క్రింది కార్యవర్గమును ఎన్నుకొన్నారు.

అధ్యక్షులు : శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం, యమ్ ఎల్.ఎ., ఉపాధ్యక్షులు : శ్రీ కె. యస్. దత్తు, శ్రీ స్వామి అవిముక్తానంద, శ్రీ ఆర్. సి. రాత్ (విశాఖపట్నం), శ్రీ వి. వి. రమణ, శ్రీ బి. హెచ్. విశ్వనాథం (అనకాపల్లి), శ్రీ యమ్. రామమోహనరావు (విజయనగరం); కార్యదర్శి : శ్రీ డి. శివప్రసాద్, బి. ఎ. (విశాఖపట్టణము); సహకార్యదర్శులు : శ్రీ డి. బంగార్రాజు, బి.కామ్., ఎమ్.బి.ఎ., శ్రీ సి. హెచ్. శ్రీరామమూర్తి, శ్రీ కె. కె. బెనర్జీ, శ్రీ బి. కుమారస్వామి, బి. ఎ., శ్రీ పి. పాపారావు, బి. ఎ. బి. యిడి; కోశాధికారి : శ్రీ బి. పేర్రాజు, యం.బి.బి.యస్; సభ్యులు : శ్రీ జి. వెంకటపతిరాజు, ఎమ్. ఎ. (ఆనర్సు), శ్రీ జి. ఈశ్వరవర్మ, ఎల్.ఎమ్.ఇ., శ్రీ ఎ. రామమూర్తి, ఎమ్. ఎ., డాక్టర్ సి. సర్కార్, శ్రీ కె. యస్. ఎ. ఎన్. రాజు, ఎమ్. ఎ., శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు, అడ్వొకేట్, (విశాఖపట్నం), శ్రీ ఆర్. ఆదినారాయణ (అనకాపల్లి).

కర్నూలు జిల్లా

కర్నూలు జిల్లాలో ఈ క్రింది ప్రముఖులతో శ్రీ వివేకానంద శతజయంతి మహోత్సవసమితి ఏర్పడింది.

అధ్యక్షులు : శ్రీ కె. అనంతరామ్‌సింగ్; ఉపాధ్యక్షులు : శ్రీ యిల్లూరు ఎల్లయ్య సెట్టి, శ్రీ కె. అచ్చయ్య సెట్టి; కార్యదర్శి : శ్రీ ఎమ్. డి. వై. రామమూర్తి; సహకార్యదర్శులు : శ్రీ కె. రామమూర్తి, శ్రీ వి. రామకృష్ణ; కోశాధికారి : శ్రీ ఐ. రామదాస్ భట్; సభ్యులు : శ్రీ సి. వెంకటకృష్ణ శర్మ, శ్రీ డబ్ల్యు. విశ్వేశ్వరయ్య, శ్రీ పి. వేణుగోపాల్, శ్రీ టి. బాలిరెడ్డి, శ్రీ జె. యస్. నాగప్ప, శ్రీ జి. రాధాకృష్ణ, శ్రీ బి. బి. యల్లయ్య, శ్రీ కె. పెదతిమ్మయ్య సెట్టి, శ్రీ పి. బాబ్జీ, శ్రీ జి. విశ్వనాథంసెట్టి, శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యం (నంద్యాల), శ్రీ యస్. కొండయ్య (గిద్దలూరు), శ్రీ ఆర్. పాండురంగయ్య (మార్కాపురం), శ్రీ బాదం రాములు (కంభం), శ్రీ సదాశివయ్య (త్రిపురాంతకం).

శ్రీకా ం జిల్లా

30-12-62 న పార్వతీపురంలో శ్రీకాకుళము జిల్లాలోని పలువురు ప్రముఖులు సమావేశమై శ్రీ వివేకానంద శతజయంతి మహోత్సవ సమితికి ఈ క్రిందివారిని జిల్లా సభ్యులుగా ఎన్నుకొన్నారు. అధ్యక్షులు : శ్రీ ద్వివేదుల సత్యనారాయణ, అడ్వొకేట్ (పార్వతీపురం); ఉపాధ్యక్షులు : శ్రీ ఎల్. ఎస్. సన్యాసిరాజు, ఎమ్. ఎల్. ఎ. (సాలూరు), శ్రీ పుల్లెల సీతారామయ్య, అడ్వొకేట్ (శ్రీకాకుళం); కార్యదర్శి : శ్రీ కె. వి. రమణరావు, అడ్వొకేట్ (పార్వతీపురం); కోశాధికారి : శ్రీ ఎమ్. సుబ్బారావు, అడ్వొకేట్ (పార్వతీపురం); సభ్యులు : శ్రీ ఎట్టమిల్లి రాజశేఖరరావు, అడ్వొకేట్ (శ్రీకాకుళం), శ్రీ పుల్లి రామరాజు, మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ (సాలూరు), శ్రీ కె. సత్యనారాయణ, అడ్వొకేట్ (పాలకొండ), శ్రీ బి. బి. పుండరీకం (పీలానగరం), వోలేటి సీతారామమూర్తి, అడ్వొకేట్

(పార్వతీపురం), శ్రీ యస్. పతంజలిశాస్త్రి, అడ్వొకేట్ (పార్వతీపురం), శ్రీ కె. సూర్య నారాయణ (పార్వతీపురం), శ్రీ యమ్. జానకి రామయ్య (పార్వతీపురం), శ్రీ వి. వి. సంగ మేశ్వరరావు, బి. ఎ. బి. యిడి. (బొబ్బిలి).

విజయవాడ నగర సమితి

శ్రీ వివేకానంద శతజయంతి మహోత్సవములు ఈ నగరంలో నిర్వహించుటకు నగరంలోని ప్రముఖులు, గాంధీనగరంలో, శ్రీ గల్లి రామమోహనరావుగారి గృహంలో సమావేశమై ఈ క్రింది నగర కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకొన్నారు.

అధ్యక్షులు: శ్రీ చెఱుకుపల్లి పట్టాభి రామయ్య, అడ్వొకేట్; ఉపాధ్యక్షులు: డాక్టర్ బి. వి రంగారావు, యం.బి.బి.యస్; కార్యదర్శి: శ్రీ పి. యస్. ఎ. నరసింహరాజు, (ప్రొప్రయిటర్, మినర్వా వాచ్ కంపెనీ); సహకార్యదర్శి: శ్రీ యస్. వి. సుబ్బరాజు; కోశాధికారి: శ్రీ యమ్. విశ్వనాథగుప్త (సిటీ ఫార్మా); వీరితోపాటుగా శ్రీ కె. వి. నారాయణరావు, శ్రీ కె. గౌరీశంకరరావు, డాక్టర్ టి. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ కె. జయరామదాసు, శ్రీ వి పురుషోత్తం, టి. లక్ష్మీనారాయణ, డాక్టర్ పి. నాగభూషణం, శ్రీ కె. వి. సుబ్బారావుగార్లతో ఒక కార్యాచరణ సమితి ఏర్పాటు చేయబడింది.

వివిధ గ్రంథముల ప్రచురణ

శ్రీ వివేకానంద శతజయంతి మహోత్సవ సందర్భంలో కలకత్తానుంచి శ్రీరామకృష్ణ ఆశ్రమానికి చెందిన శ్రీ రంగనాథానందజీ. స్వామి వివేకానందుల వివిధ గ్రంథాలనుంచి సేకరించి 'Universal Ethics and Morality' అనే ఆంగ్ల గ్రంథాన్ని ప్రచురిస్తున్నారు. అట్లాగే కలకత్తాలోని స్వస్తిక్ పబ్లికేషన్సు వారు, శ్రీ ఏక్‌నాథ రానడేగారు స్వామి వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళినుంచి సేకరించిన "Vivekananda's Rousing Call to Hindu Nation" అనే పుస్తకాన్ని ప్రచురిస్తున్నారు.

మన ప్రాంతంలో కూడా జాగృతి ప్రచురణల తరఫున 'వివేకవాణి' అను పేరుతో స్వామి వివేకానందుల గ్రంథావళినుంచి విషయాన్ని సేకరించి, ప్రచురించటం జరుగుతోంది.

(జాన్యువరి తే 4 ది జాగృతిపత్రికనుండి)

పరమేశమూర్తి, జాజ్వల్యమానార్కు, నాయిష్టదేవుని, నర-దేవ-వంద్యు,
ఆమ్నాయములరూపమైయొప్పువాని, కామినీకాంచనగంధవిరహితు,
నరలోకసింహు, భాస్కరకోటితుల్యు, కటితటభాస్వరకౌపీనవంతు,
మాటి కభీ యంచుఁ బరగు హుంకృతుల దెసల నిండించి యుద్ధృతిని నర్తించు
కరుణాకటాక్షవీక్షణముచేఁ బాపపుంజము విదళించి భుక్తిముక్తులను
జగతిజనాళి కొసఁగు మహిమాఢ్యు, శశికళాధరు, లోకశంకరు, హరుని,
శారదవిధు*నమస్కారార్హు, గురుని, మా వివేకానందహాని మ్రొక్కెదను.

* శారదవిధు = శరచ్చంద్రచక్రవర్తి.

గ్రంథపరిచయం

[సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేవారు రెండేసి ప్రతులు పంపవలె అని మనవి]

కేనోపనిషత్తు సంస్కృతమూలము,
యతిగీతము ఆంగ్లమూలము,
రెంటికి గీతపద్యానువాదము

చిన్న సైజు, పుటలు 60, మూల్యము ఆత్మ జిజ్ఞాస, 35 నయాపైసల పోస్టు బిళ్లలు పంపి బుక్పోస్టుద్వారా పొందవచ్చు. అనువాదకులు విద్వత్కవి పండిత శ్రీనారు నాగనార్యులు, చిత్తూరుజిల్లా - కాళహస్తి - కైలాసాశ్రమ - ఉపనిషద్విహారనిలయులైన శ్రీ నిత్యానందగిరి స్వాములు ప్రచురించినది. ఈ యనువాదమందలి ప్రసాదగుణము ప్రశంసార్హము. జిజ్ఞాసువులకు ఈ చిఱుతపుస్తకం అవశ్య పఠనీయం.

శ్రీ సద్గురు స్తవము

శ్రీసద్గురు మలయాళయతీంద్రస్మృతిమందిర ప్రారంభోత్సవసందర్భమున విద్వత్కవి పండిత శ్రీనారు నాగనార్యులు వ్రాసి ప్రచురించిన ముప్పైపద్యాలు - ఇది ప్రతీతిసుభగమైన సరళవాణి.

ధార్మికవాణి

దేశకాలమానములు జాతిమత విభేదములు లేని మహాత్ముల ప్రవచనాలను నూటయిరవైయెనిమిదింటిని సొంత తేట తెలుగులో ధార్మికవాణి అను పేరట క్రోడీకరించి శ్రీ నేడిది విశ్వనాథంగారు విఖ్యాత హరిదాసులైన బ్ర. శ్రీ గోవిందరామదాసులవారికి అంకిత మిచ్చారు. ఈ సూక్తులు జ్ఞానసిద్ధుల అనుభవ ప్రభవములైనందుచేత పఠితలకు మేలుకొలుపులుగా ఉపయోగపడతాయి అనడం అతిశయోక్తి కాదు. మచ్చుకు కొన్ని సూక్తులు : (69) తన మనస్సును గెల్చినవాడే జగత్తును గెల్చును, (116) ప్రియులను అప్రియులను ఏర్పఱచుకోవద్దు. ప్రియులు కనబడకపోతే దుఃఖం ; అప్రియులు కనబడితే దుఃఖం, (117) కోపంతో ఉన్నవాణ్ణి ప్రేమతోనూ, దుర్గుణుణ్ణి మంచితనంతోనూ, లోభిని దానంతోనూ, అసత్యవాదిని సత్యంతోను జయించాలి, (123) పొలాలను కలుపు పాడుచేస్తుంది, ప్రజలను కోరిక పాడుచేస్తుంది. ఈ గ్రంథపు ప్రతులకు ప్రాప్తిస్థానం శ్రీ పాండురంగరావు, బాలభక్తసమాజము, శ్రీ రామమందిరం, సదాశివపేట, మెదక్ జిల్లా.

—ప్రభాకర్

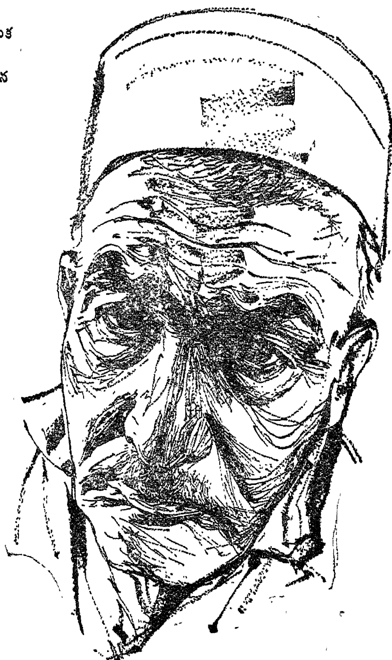


49 ఏళ్లలో ... ఎక్కడా గీసుకొని పోలేదు కూడా

భారత పరిశ్రమల్లో ప్రమాదాల సంఖ్య వెయ్యిమంది కార్మికులకు 1938 సంవత్సరంలో సుమారు 24 నుండి 1959 లో సుమారు 44 దాకా పెరిగింది. ప్రతి సంవత్సరము, 93,000 కార్మికులకు పైగా ప్రమాదాల్లో చిక్కుకొని, 250 మంది ప్రాణాలను కోల్పోవుచున్నారు. అంతేకాక. ఏటా పది లక్షల గంటల్లో ఒక కార్మికుడు చేయగలిగిన పని నష్టమవుతున్నది — అంటే 170 బ్రాడ్‌గేజి రైలు ఇంజన్లుగాని, 700 ప్యాసింజరు బండ్లనుగాని భారత రైల్వేలకు తయారుచేయుటకు కావలసినంతపని అన్నమాట.

టాటా స్టీలు వారికి ఎల్లప్పుడు 'భద్రత' యనునది సాంకేతిక పదమైనది, ఎందుచేతననగా అది లేనిదే కార్యనిపుణత అసాధ్యమైన విషయం. 'ప్రమాద రాహిత్య మాసము'ను ఏటేటా అవలంబించుట, భద్రతా చిత్ర ప్రదర్శనములు, భద్రతలో క్రమ శిక్షణ, భద్రతకు బహుమానములు, భద్రత నిచ్చే కార్య పరిసరములు, భద్రతను అలవాటుగా మార్చుకొనుటకు ఉభయ కౌన్సిళ్ల పర్యవేక్షణతో సంతతము జరుపబడుతున్న కార్యకలాపము ... జంషెడ్‌పూర్ ఫ్యాక్టరీలో ప్రమాదముల నరికట్టుటకు వారు తీసికొంటున్న చర్యలలో యివి కొన్ని మాత్రమే.

కాని, భద్రత చాలా భాగం కార్మికుని మీదే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఏమంటే, పారిశ్రామిక ప్రమాదాల్లో నూటికి 75 పాళ్ళు మానవ అజాగ్రత వలననే జరుగుతున్నవని కనుగొనబడినది. ఈ సందర్భంలోనే, టాటా స్టీలునందు అందరిలోకీ ఎక్కువ కాలం నుండి పనిచేస్తున్న జమునా దుబే లాంటి వారి సంగతి చెప్పుకోవలసి వస్తుంది. ఏమాత్రం ప్రమాదానికి గురికాకుండా, అంటే ఎక్కడా గీసుకొని పోవటమైనా లేకుండా, ఈతడు 49 ఏళ్ళు పనిచేశాడు.



అర్ధ శతాబ్దం క్రిందట దుబే ఈ ఉక్కునగరానికి వచ్చినప్పుడు, జంషెడ్‌పూర్ ఆతనికి ప్రథమంగా నేర్పిన అంశాలలో భద్రతను గూర్చిన ముఖ్యత ఒకటి... నిజానికి ఈ నగరమందలి పరిశ్రమ జీవనోపాధి మాత్రమేకాక జీవితపథం గూడ అవుతున్నది.

జంషెడ్‌పూర్

ఉక్కు నగరము

The Tata Iron and Steel Company Limited

JWTTN 6093A

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ఇందు శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత సంగ్రహమును 1121 మహోపదేశములును గలవు.

జీవుడు : సంసారము ; మాయ. గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాహ్యగురువులు : బోధ గురువులు, సాధకులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి ; సిద్ధులు : వారి యథావర్తనములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన అవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

నీతికథలును సూక్తులును మకరందపేశలములు, నిర్వృతికరములు.

... ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కిటుకులూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము : వెల : రూ. 3-50

హిందూమతము

రచయిత : శ్రీ వివేకానందస్వామి

అనువాదకులు: శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

హిందూమత నామమును పరస్పరభిన్నభావభూయిష్ఠములగు అనేక మతసంప్రదాయములు వహించి యుండుటచే, తత్స్వరూప నిర్వచనమునకు ఇందు శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారు పూనుకొని ఆ మతము వేదసంహితాకాలమునుండి ఎట్లు క్రమ పరిణామమందెనో, అందు సర్వసమ్మతమూలభావము లెవ్వియో, అది చేయు బోధ యెట్టిదో, ఇన్ని భిన్నమతాంతరము లెట్లు కలిగెనో, ఈ కలగూరగంపకు హిందూమత నామ మెట్లు ఏర్పడెనో విశదీకరించియున్నారు. జిజ్ఞాసువుల కత్యంతోపయుక్తమగు గ్రంథము.

... తెలుగువాఙ్మయములో వేదాంతచర్చలపై ... ప్రకటింపబడిన గ్రంథములలో ఇది ఉత్తమోత్తమమైనదని శిరసొగ్గి చెప్పవలసియున్నది. ... —భారతజ్యోతి 12-4-1956.

... గ్రంథము ప్రావాహిక శైలిలో అనువదింపబడినది. —హిందూపత్రిక 5-8-'56.

168 పుటలు వెల : రూ. 1-25

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు -

సంపాదకులు : శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము,
శ్రీ. కే. ఎస్. ఎస్. రాజన్ గారిచే ది జ్యూపిటర్ ప్రెస్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (మద్రాసు - 18) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.